

คณะกรรมการรายงานสถานการณ์ทุ่นระเบิด

Mines Action Canada

- Paul Hannon
- Jackie Hansen
- Ian Doucet

Mine Action Canada (MAC)

เป็นองค์กรหลักที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ประสานงาน บริหารจัดการ
เรียบเรียง และผลิตรายงานสถานการณ์ฯ ประจำปี
รวมทั้งรายงานฉบับสรุป และรายงานในรูปแบบของซีดี รวม

Handicap International Belgium

- Stan Brabant

www.handicapinternational.be

Norwegian People's Aid

- Stuart Maslen

www.npaid.org

Human Rights Watch

- Steve Goose

www.hrw.org

คณะวิจัยรายงานสถานการณ์ทุ่นระเบิดในประเทศไทย ประจำปี ๒๕๔๙

ผู้วิจัยหลัก ศุภิรา ชนเห็นชอบ

ผู้วิจัยรอง นิพัทธา ความหมั่น

คณะวิจัย ประพาฬรัตน์ คชเสนา จารุวรรณ ทิวะศิริ
วสิตา กิจปรีชา อภิ พุจิواره

Vivre debout

องค์การแฮนดิแคป อินเตอร์เนชันแนล

โครงการในประเทศไทย

๑๐ ถนนพหลโยธิน ๓ สามเสนใน พญาไท กรุงเทพฯ

๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๖๑๙ ๗๘๓๓

โทรสาร ๐ ๒๒๗๘ ๓๓๕๐

อีเมล Hbkkdd@thailand-hi.org

ผู้ประสานงานการวิจัยแยกตามหัวข้อ

คณะผู้วิจัยซึ่งแยกตามหัวข้อเป็นผู้เขียน เรียบเรียง
ปรับแก้ไขรายงานจากประเทศต่างๆ ในหัวข้อที่รับผิดชอบ

นโยบายเรื่องการห้ามทุ่นระเบิด

- ผู้ประสานงานและบรรณาธิการ: Steve Goose, Human Rights Watch (สหรัฐอเมริกา)
- Rachel Good, Mark Hiznay & Mary Wareham, Human Rights Watch (สหรัฐอเมริกา); Katarzyna Derlicka (เบลเยียม); Yeshua Moser-Puangsuwan, Mines Action Canada (แคนาดา)

ปฏิบัติการทุ่นระเบิด

- ผู้ประสานงานและบรรณาธิการ: Stuart Maslen, Norwegian People's Aid (เคนยา)
- Nick Cumming-Bruce, Norwegian People's Aid (ประเทศไทย); Karolina Guay (แคนาดา) & Melissa Sabatier (บัลแกเรีย)

การให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิด

- ผู้ประสานงานและบรรณาธิการ: Sebastian Kasack, Handicap International (เยอรมนี)

การเก็บข้อมูลผู้ประสบภัยและการให้ความช่วยเหลือผู้รอดชีวิตจากภัยทุ่นระเบิด

- ผู้ประสานงานและบรรณาธิการ: Katleen Maes, Handicap International (เบลเยียม)
- Praticia Campbell (โมซัมบิก), Hugh Hosman (เวียดนาม) & Hildegard Vansintjan (เบลเยียม), Handicap International

คำนำ

ในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๑
องค์กรสากลรณรงค์เพื่อยุติกับระเบิด (International Campaign to Ban Landmines: ICBL) ได้จัดทำรายงานสถานการณ์ทุ่นระเบิด (Landmine Monitor Report) เพื่อติดตาม
เฝ้าระวังและรายงานความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพันธกรณีอนุสัญญาห้ามทุ่นระเบิด และเพื่อประเมินการตอบสนองของประชาคมโลกต่อวิกฤตด้านมนุษยธรรมที่มีต้นเหตุมาจากปัญหาทุ่นระเบิด

นับเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ที่องค์กรพัฒนาเอกชนจากทั่วโลกได้มารวมตัวกันเพื่อดำเนินกระบวนการติดตามตรวจสอบกฎหมายด้านมนุษยธรรม หรือสนธิสัญญาห้ามอาวุธ รวมทั้งได้มีการบันทึกความก้าวหน้าและปัญหาต่างๆ ด้วยวิธีที่มีระบบและยั่งยืน ซึ่งได้ทำให้แนวคิดเรื่องการตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยภาคประชาสังคมจึงกลายเป็นจริงได้ในทางปฏิบัติ

เครือข่ายนักวิจัยสถานการณ์ทุ่นระเบิดจำนวนมากกว่า ๗๑ คน จาก ๖๒ ประเทศทั่วโลกรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบรายงานนักวิจัยเหล่านี้ประกอบด้วยเครือข่ายการรณรงค์ขององค์กรสากลรณรงค์เพื่อยุติกับระเบิด และกลุ่มต่างๆ ของภาคประชาสังคม รวมทั้งนักหนังสือพิมพ์ สถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัย

การเผยแพร่รายงานสถานการณ์ทุ่นระเบิดประจำปี ๒๕๔๙ มุ่งสู่โลกที่ปราศจากทุ่นระเบิด (Landmine Monitor Report 2006: Toward A Mine-Free-World) ซึ่งเป็นรายงานลำดับที่แปด เป็นครั้งแรกที่ทั่วโลกมีกำหนดจัดขึ้นในวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙

และจะมีการแจกจ่ายรายงานฉบับนี้แก่รัฐบาลประเทศต่างๆ
ที่เข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาห้ามทุ่นระเบิดครั้งที่ ๗
ระหว่างวันที่ ๑๘ ถึง ๒๒ กันยายน ๒๕๔๙ ณ นครเจนีวา
ประเทศสวิตเซอร์แลนด์
ผู้สนใจสามารถค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ www.icbl.org/lm

คณะกรรมการไทยรณรงค์เพื่อยุติทุ่นระเบิด และองค์การแฮนด์แคป
อินเตอร์เนชันแนล โครงการในประเทศไทย
หนึ่งในสมาชิกของคณะกรรมการฯ
ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายของการรายงานนี้
จัดพิมพ์รายงานฉบับคัดตอนเนื้อหาเกี่ยวกับประเทศไทย
และจัดทำฉบับแปลเพื่อประโยชน์ของผู้สนใจชาวไทย

ผู้สนใจสามารถขอรับรายงานสถานการณ์ฯ ฉบับรวมทุกประเทศ
ซึ่งจัดทำเป็นรูปเล่ม และในรูปแบบของซีดี รวม
และรายงานฉบับคัดตอนเนื้อหาเกี่ยวกับประเทศไทย
จากคณะกรรมการ
ไทยรณรงค์เพื่อยุติทุ่นระเบิดและองค์การแฮนด์แคป
อินเตอร์เนชันแนล โครงการในประเทศไทยโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

คณะกรรมการไทยรณรงค์เพื่อยุติทุ่นระเบิด
กันยายน ๒๕๔๙

ประเทศไทย

ความก้าวหน้าที่สำคัญนับตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘:

ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ (ศทช.)

พยายามเร่งเก็บกู้กวาดล้างทุ่นระเบิด

โดยเริ่มดำเนินการปรับลดพื้นที่ในปี ๒๕๕๘ ได้พื้นที่ปลอดภัย

๕.๙ ตารางกิโลเมตร ซึ่งมากกว่าปี ๒๕๕๗ ถึง ๓ เท่า ศทช.

เสนอต่อคณะรัฐมนตรีว่า ศทช.

ควรแปรสภาพจากหน่วยงานทหารเป็นหน่วยงานพลเรือน

ในเดือนมกราคม ๒๕๕๙

ที่ประชุมเจ้าหน้าที่ระดับสูงเพื่อทบทวนการปฏิบัติการทุ่นระเบิดของ

ประเทศไทยให้ความเห็นชอบ ศทช.

ยื่นข้อเสนอแก่รัฐบาลในเดือนพฤษภาคม

การตัดงบประมาณทำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการเก็บกู้กวาด

ล้างทุ่นระเบิดในประเทศไทยต้องลดกำลังพลลงเกินกว่าครึ่งในปี

๒๕๕๙ มีการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิดเพิ่มขึ้น

โดยเข้าถึงประชาชนกว่า ๓๓๐,๐๐๐ คน

คาดการณ์ว่ามีผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจากทุ่นระเบิดรายใหม่

ปี ๒๕๕๘ ประมาณ ๔๓ คน

มีการหารือเรื่องแผนการรวบรวมข้อมูลผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต

จากทุ่นระเบิดทั่วประเทศ

และมีการร่างแผนการช่วยเหลือผู้รอดชีวิตจากภัยทุ่นระเบิดในเดิ

อนธันวาคม ๒๕๕๘

นโยบายห้ามทุ่นระเบิด

ประเทศไทยลงนามในอนุสัญญาห้ามทุ่นระเบิดเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๔๐ ให้สัตยาบันในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๑ ส่งผลให้ไทยกลายเป็นรัฐภาคีในวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๒ เป็นต้นมา ขณะนี้

ประเทศไทยยังไม่ได้บัญญัติกฎหมายเพื่อปฏิบัติตามพันธกรณีอนุสัญญาห้ามทุ่นระเบิด อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ทางการไทยกล่าวกับ Landmine Monitor เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ว่าศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ (ศทช)

กำลังร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องการควบคุมการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ

และจะเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติโดยผ่านกองบัญชาการทหารสูงสุด และกระทรวง

กลาโหม TP^๒PT ร่างระเบียบสำนักนายกฯ ฉบับนี้ เริ่มจัดทำขึ้นตั้งแต่ปี ๒๕๔๕ จะใช้เพื่อแก้ไขข้อบังคับต่างๆ ที่มีอยู่แล้วเพื่อให้เกิดการปฏิบัติตามอนุสัญญาห้ามทุ่นระเบิด

ประเทศไทยส่งรายงานความโปร่งใสประจำปีตามมาตรา ๗ ของรอบปีที่ ๘ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๙ ซึ่งครอบคลุมปีปฏิทิน ๒๕๔๘ TP^๒PT นอกจากนี้ ประเทศไทยใช้แบบฟอร์ม เจ

ซึ่งเป็นการรายงานตามความสมัครใจ แต่ไม่ได้ใช้แบบฟอร์ม ดี

^๑ การสัมภาษณ์พลตรีธีรารักษ์ศักดิ์ ติมงคล, ผู้อำนวยการ, ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙; การสัมภาษณ์ กิตติพงษ์ ญ ระนอง, เอกอัครราชทูตไทยประจำสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม, กระทรวงการต่างประเทศ, กรุงเทพฯ, ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙.

^๒ รายงานความโปร่งใสตามมาตรา ๗ ทั้ง ๗ ฉบับที่ผ่านมา ส่งมอบเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๘, ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๗, ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๖, ๓๐ เมษายน ๒๕๔๕, ๑๗ เมษายน ๒๕๔๔, ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๓ และ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๒.

แบบใหม่

เพื่อรายงานเรื่องทุ่นระเบิดที่เก็บสะสมไว้สำหรับการฝึกอบรม

ในการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาห้ามทุ่นระเบิดครั้งที่ ๖ ณ
กรุงซาเกร็บ ประเทศโครเอเชีย
ระหว่างเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม ๒๕๕๘ นั้น
ประเทศไทยแถลงว่า

“จะทุ่มเทพยายามอย่างสุดความสามารถในการผนึกกำลัง
เป็นหุ้นส่วนกับองค์กรภาครัฐ องค์กรภาคประชาสังคม
และหน่วยงานภาคเอกชนให้แข็งแกร่ง
เพื่อดำเนินการให้พันธะแห่งอนุสัญญา ได้รับการปฏิบัติตาม”^๓
ประเทศไทยยังได้กล่าวถึงแผนแม่บทการปฏิบัติการทุ่นระเบิดด้าน
มนุษยธรรม พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๒ ที่เพิ่งจัดทำเสร็จสิ้น
และการประสานงานอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
ในการจัดทำแผนแม่บทเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากทุ่นระเบิด
ให้สมบูรณ์ ประเทศไทยกล่าวถึงแผนแม่บททั้งสองว่า
“จะเสนอต่อคณะกรรมการดำเนินงานทุ่นระเบิดเพื่อมนุษยธรรมใน
ระดับชาติเพื่อลงนามรับรองและ หากเป็นไปได้
เพื่อบูรณาการเข้าสู่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ ๑๐ พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔TP^๔PT

ประเทศไทยเข้าร่วมการประชุมระหว่างสมัย
ซึ่งจัดขึ้นเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๘ และพฤษภาคม ๒๕๕๙
โดยในการประชุมครั้งหลังได้ร่วมหารือในประเด็นความเป็นสากล
ของอนุสัญญา การช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากทุ่นระเบิด

^๓ ถ้อยแถลงของ ดร.ชัยยงค์ สัจจิพานนท์,
เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรไทยประจำสหประชาชาติ ณ นครเจนีวา,
การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาห้ามทุ่นระเบิดครั้งที่ ๖, กรุงซาเกร็บ, ๒๘
พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

^๔ ถ้อยแถลงของ ดร. ชัยยงค์ สัจจิพานนท์,
การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญา ครั้งที่ ๖,
กรุงซาเกร็บ, ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

และการกวาดล้างทุนระเบิด

ประเทศไทยไม่ได้เข้าร่วมการหารือของรัฐภาคีเกี่ยวกับการตีความและการปฏิบัติตามพันธะที่เกี่ยวเนื่องกับมาตรา ๑, ๒ และ ๓ ของอนุสัญญาฯ

ดังนั้น ไทยจึงไม่ได้แสดงความเห็นต่อที่ประชุมต่อประเด็นการปฏิบัติทางทหารร่วมกับรัฐที่ไม่เป็นภาคี

การสะสมทุนระเบิดสังหารบุคคลและการส่งผ่านทุนระเบิดสังหารบุคคลโดยรัฐอื่นที่ไม่ใช่ภาคีในดินแดนของตน

ทุนระเบิดต่อต้านยานยนต์ที่ติดตั้งขบวนไวหรืออุปกรณ์ป้องกันการเก็บกู้ และจำนวนทุนระเบิดที่อนุญาตให้เก็บไว้เพื่อฝึกอบรม

ระหว่างเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๘ ถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๙

ประเทศไทยได้รับมอบหมายให้เป็นประธานเครือข่ายความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security Network: HSN)

ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่าง ๑๔ ประเทศ

ด้านความมั่นคงของมนุษย์รวมถึงเรื่องทุนระเบิด

ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเครือข่ายความมั่นคงของมนุษย์ระดับรัฐมนตรีที่กรุงเทพฯ

ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๙ TP^๔PT

กระทรวงการต่างประเทศจัดงานวันทุนระเบิดสากลขึ้นเมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๙

และมอบรางวัลแก่บุคคลและหน่วยงานที่ทำประโยชน์และสนับสนุนงานด้านทุนระเบิดจำนวน ๑๗ รางวัล

ภายในงานประกอบด้วยการเล่นเพื่อสร้างความตระหนักแก่สาธารณชนและระดมการสนับสนุนต่องานด้านทุนระเบิดโดยผู้แทนจากหลายภาคส่วน ในเวลาเดียวกัน

^๔ ดู www.humansecuritynetwork.org.

มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือประเทศไทยในการปฏิบัติตามพันธกรณีมาตรา ๕ ของอนุสัญญาห้ามทุ่นระเบิดด้วยTP^๖PT

คณะทำงานไทยรณรงค์เพื่อยุติทุ่นระเบิด (Thailand Campaign to Ban Landmines: TCBL) ประกอบด้วยองค์กรพัฒนาเอกชนระหว่างประเทศ องค์กรพัฒนาเอกชนไทย และองค์กรคนพิการ ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๘ สมาคมคนพิการทางการเคลื่อนไหวสากลเข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ ๑๒ ของคณะทำงานไทยฯ กิจกรรมในปี ๒๕๔๘ ประกอบด้วย การเรียกร้องสิทธิและสร้างพลังแก่ผู้รอดชีวิตจากภัยทุ่นระเบิด การประสานงานกับ สทช. และกระทรวงการต่างประเทศในการจัดทำแผนการปฏิบัติการทุ่นระเบิดของไทย (Road Map on Mine Action) การให้คำแนะนำแก่ สทช.

ในการจัดทำแผนแม่บทเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากทุ่นระเบิด อีกทั้งติดตามการปฏิบัติตามพันธกรณีอนุสัญญาห้ามทุ่นระเบิดของรัฐบาลไทย นอกจากนี้ คณะทำงานไทยฯ ยังได้จัดตั้งคณะทำงานเพื่อพัฒนายุทธศาสตร์แผนปฏิบัติการการรณรงค์สร้างความตระหนักเรื่องภัยทุ่นระเบิดและการเรียกร้องสิทธิขึ้นในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๘TP^๖PT การผลิต การโอน และการใช้

ประเทศไทยแจ้งว่าไม่เคยผลิตหรือส่งออกทุ่นระเบิดสังหารบุ

^๖ จดหมายข่าวกระทรวงต่างประเทศ, “กิจกรรมต่อต้านทุ่นระเบิดของประเทศไทย”, ๗ เมษายน ๒๕๔๙; “ไทยผลักดันการแก้ปัญหาทุ่นระเบิด” (ภาษาไทย), www.mfa.go.th, เข้าถึงเมื่อ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๙.

^๗ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์จาก เสริมสิริ อิงคะวณิช, ผู้ช่วยผู้ประสานงาน, คณะทำงานไทยรณรงค์เพื่อยุติทุ่นระเบิด, องค์กรเยสุอิตสงเคราะห์ผู้ลี้ภัย (JRS), กรุงเทพฯ, ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙.

คคลTP^๙PT

ในอดีตประเทศไทยเคยนำเข้าทุ่นระเบิดสังหารบุคคลจากประเทศสหรัฐอเมริกา อิตาลี จีน และอดีตยูโกสลาเวียTP^๙PT ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ (ศทช.) กล่าวว่าไม่มีการใช้ทุ่นระเบิดในเหตุการณ์ความไม่สงบทางภาคใต้ของประเทศไทยที่เกิดขึ้นตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๔๗ และทวีความรุนแรงขึ้น ศทช. ให้ข้อมูลกับ Landmine Monitor ว่า ผู้ก่อความไม่สงบใช้วัตถุระเบิดแบบแสวงเครื่อง ซึ่งควบคุมการจุดระเบิดด้วยมือ ไม่ใช่ระเบิดที่ทำงานเมื่อมีเหยื่อมากระตุ้น ดังเช่นทุ่นระเบิดสังหารบุคคลTP^{๑๐}P

การใช้ทุ่นระเบิดสังหารบุคคลครั้งล่าสุดบนแผ่นดินไทยเกิดขึ้นในปี ๒๕๔๖ ในการสู้รบระหว่างกองทัพไทยและกองกำลังทหารพม่าซึ่งมีกองกำลังรัฐว้าสนับสนุน โดยทหารพม่าหรือทหารว้าวางทุ่นระเบิดในพื้นที่อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย บริเวณที่ฝ่ายไทยครอบครองและอ้างว่าเป็นเขตแดนของไทยP^{๑๑}

^๙ การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ พลตรีอัครศักดิ์ ติมงคล, ศทช., กรุงเทพฯ, ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙.

รายงานนี้มาจากชนิดของทุ่นระเบิดในคลังที่ประเทศไทยทำลายในเวลาต่อมา.

^{๑๐} การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ พลตรีอัครศักดิ์ ติมงคล, ศทช., กรุงเทพฯ, ๑๗ มีนาคม และ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๙.

กล่าวว่าผู้ก่อการร้ายประกอบระเบิดแสวงเครื่องจากวัตถุระเบิดที่เอ็นทีซึ่งนำเข้าจากต่างประเทศ.

^{๑๑} ดู *Landmine Monitor Report ๒๐๐๔* หน้า ๘๑๑-๘๑๒.

การสะสมในคลังและการทำลาย

T

ประเทศไทยทำลายทุนระเบิดสังหารบุคคลในคลังสะสมหมดสิ้นไปเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๖ ไทยเคยมีทุนระเบิดสะสมในคลังจำนวนทั้งสิ้น ๓๔๒,๖๙๕ ทุนTP^{๑๒}PT ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ถึง ๒๕๔๖ มีการทำลายทุนระเบิดทั้งสิ้น ๓๓๗,๗๒๕ ทุน

ช่วงเวลาที่ผ่านมา

ประเทศไทยสวอนทุนระเบิดสังหารบุคคลไว้รวม ๔,๙๗๐ ทุนเพื่อการฝึกอบรมสำหรับกองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ รายงานความโปร่งใสตามมาตรา ๗ ระหว่างปี ๒๕๔๔ ถึง ๒๕๔๗ ระบุจำนวนทุนระเบิดที่ประเทศไทยสวอนไว้เท่าเดิมไม่เปลี่ยนแปลง บ่งชี้ว่าไม่ได้มีการนำไปใช้ในฝึกอบรม แต่รายงานความโปร่งใสตามมาตรา ๗ ฉบับล่าสุด ปีปฏิทิน ๒๕๔๘ แจ้งว่า จำนวนทุนระเบิดที่สวอนไว้ลดลงเหลือ ๔,๗๖๑ ทุนP^{๑๓}P สทช.

^{๑๒} ชนิดของระเบิดที่สะสมในคลังคือ เอ็ม ๒, เอ็ม ๒ เอ, เอ็ม ๔, เอ็ม ๑๔, เอ็ม ๑๖, เอ็ม ๑๖ เอ ๑, เอ็ม ๒๖, โทป์ ๖๖, โทป์ ๖๙, โทป์ ๗๒, พีเอเอ็ม ๒, วีเออาร์ ๔๐, วีเอส ๕๐ และ พีเอ็มเอ็น. รายงานความโปร่งใสตามมาตรา ๗, แบบฟอร์ม บี, ๑๗ เมษายน ๒๕๔๔.

^{๑๓} รายงานความโปร่งใสตามมาตรา ๗, แบบฟอร์ม ดี, ๒๕ เมษายน ๒๕๔๙. รายงานแบบฟอร์ม ดี และแบบฟอร์ม บี แสดงตัวเลขทุนระเบิดที่เก็บไว้จำนวน ๔,๗๖๑ ทุน แต่ตัวเลขทุนระเบิดแยกตามประเภทในแบบฟอร์ม ดี เมื่อนำมารวมกันได้เท่ากับ ๔,๘๗๑ ทุน. แบบฟอร์ม ดี แสดงว่ามีการใช้ทุนระเบิดประเภท เอ็ม ๑๔ ไป ๙๙ ทุน (๘๐ ทุน ใช้โดยตำรวจและ ๑๙ ทุน โดยกองทัพอากาศ) แต่ตามรายงานของ สทช. ยังมีทุนระเบิดอีก ๑๑๐ ทุน ถูกนำไปใช้ (คาดว่าเป็นระเบิดประเภท เอ็ม ๑๖ โดยตำรวจ)

นอกจากนี้ยังพบว่าการคำนวณคลาดเคลื่อนในอีกหลายจุดในตารางที่ปรากฏในแบบฟอร์ม ดี.

ตามรูปแบบการรายงานของ Landmine

รายงานสถานการณ์ทุ่นระเบิดในประเทศไทยประจำปี

๒๕๔๙

๑๓

ยืนยันกับ Landmine Monitor ในระหว่างเดือนเมษายน - พฤษภาคม ๒๕๔๙ ว่าทุ่นระเบิดจำนวน ๒๐๙ ทุ่นถูกนำมาใช้ในการฝึกอบรม โดย ๑๙๐ ทุ่นใช้ในการอบรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และอีก ๑๙ ทุ่นในการอบรมกองทัพอากาศ ทำให้ปัจจุบันมีทุ่นระเบิดเหลืออยู่ในคลังทั้งสิ้น จำนวน ๔,๗๖๑ ทุ่นP^{๑๔}P

ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๒ ประเทศไทยรายงานว่า มีทุ่นระเบิดแบบอโลหะ (เคลย์โมร์) เอ็ม ๑๘ และ เอ็ม ๑๘ เอ ๑ รวมทั้งสิ้น ๖,๑๑๗ ทุ่น ในคลังP^{๑๔}P ในปี ๒๕๔๘ ศทช. ย้ำว่าทุกหน่วยงานรับทราบTแล้วว่า ระเบิดแบบอโลหะจะนำมาใช้ได้โดยวิธีควบคุมการจุดระเบิดด้วยมือเท่านั้นTP^{๑๖}PT อย่างไรก็ตาม ไม่มีการดำเนินการตัดแปลงระเบิดทางกายภาพ เพื่อให้ใช้งานได้เฉพาะด้วยวิธีควบคุมการจุดระเบิดด้วยมือเกิดขึ้น นอกจากนี้ ประชาชนที่อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นชายแดนที่เชื่อมต่อกับประเทศพม่า ให้ข้อมูลกับคณะวิจัยสถานการณ์ทุ่นระเบิดว่า ในปี ๒๕๔๘ มีประชาชนบาดเจ็บจากระเบิดแบบอโลหะของทหารไทย โดย ๓ รายเสียชีวิต

^{๑๔} การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ พลตรีธำรงค์ศักดิ์ ดิมงคล, ศทช., กรุงเทพฯ, ๒๐ เมษายน ๒๕๔๙; การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ พันเอกหญิงพริ้มเพรา อมราพิทักษ์, หัวหน้าฝ่ายกิจการพิเศษ, ศทช. กรุงเทพฯ, ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๙.

^{๑๕} รายงานความโปร่งใสตามมาตรา ๗, แบบฟอร์ม บี, ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๒. นอกจากรายงานดังกล่าวแล้ว ประเทศไทยไม่ได้แจ้งข้อมูลทุ่นระเบิดแบบอโลหะในรายงานความโปร่งใสมาตรา ๗ อื่นๆ อีก

^{๑๖} การสัมภาษณ์ พลตรีธำรงค์ศักดิ์ ดิมงคล, ศทช., กรุงเทพฯ, ๑๙ เมษายน ๒๕๔๘. การใช้ระเบิดแบบอโลหะ (เคลย์โมร์) ด้วยการชิงลวดเป็นสิ่งผิดกฎหมายภายใต้สนธิสัญญาห้ามทุ่นระเบิด

สำนักงานตำรวจแห่งชาติรายงานว่า
พบทุ่นระเบิดสังหารบุคคลจำนวน ๑๐ ทุ่น
และทุ่นระเบิดทำลายรถถัง ๑ ทุ่น ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ในปี
๒๕๔๘ เจ้าหน้าที่ตำรวจ
เก็บทุ่นระเบิดไว้ระหว่างกระบวนการสืบสวนสอบสวน
และทำลายทุ่นระเบิดเหล่านี้ทั้งหมดภายหลังเมื่อคดีสิ้นสุด^{๑๗} P

ปัญหาทุ่นระเบิดและสรรพาวุธที่หลงเหลืออยู่ภายหลังการสู้รบ

ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากทุ่นระเบิดและสรรพาวุธที่หลงเหลืออยู่ภายหลังการสู้รบ (Explosive remnants of war: ERW)^{๑๘}

ซึ่งมีทั้งสรรพาวุธที่ถูกทิ้งไว้และสรรพาวุธที่ถูกยิงออกมาแล้วแต่ยังไม่ระเบิด

โดยเป็นผลมาจากการสู้รบตามแนวชายแดนทั้งสี่ด้านของประเทศ คือ ชายแดนที่ติดกับประเทศกัมพูชา ประเทศลาว ประเทศพม่า และประเทศมาเลเซีย

การสำรวจผลกระทบจากทุ่นระเบิดซึ่งดำเนินการเสร็จสิ้นในปี

^{๑๗} จดหมายเลขที่ ตช ๐๐๐๐๙.๔ ๓๓๖๑ จาก พล.ต.ต สัจจะ คชหิรัญ, ผู้บังคับการกองพลาริการและสรรพาวุธ, สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๙. ทุ่นระเบิดประกอบด้วย ทุ่นระเบิดสังหารบุคคล แบบ T๖๙, M ๑๔ และ PMN แบบละ ๓ ทุ่น ทุ่นระเบิดสังหารรถถังแบบ M๑๘ จำนวน ๑ ทุ่น และทุ่นระเบิดทำลายรถถังแบบ TM ๔๖ จำนวน ๑ ทุ่น.

^{๑๘} พิธีสารฉบับที่ ๕

ต่อท้ายอนุสัญญาว่าด้วยการห้ามหรือการจำกัดการใช้อาวุธบางชนิดที่ก่อให้เกิดการบาดเจ็บร้ายแรงมากเกินไปหรือก่อให้เกิดผลโดยไม่จำกัดเป้าหมายให้คำจำกัดความ “สรรพาวุธที่หลงเหลืออยู่ภายหลังการสู้รบ” (Explosive remnants of war: ERW) ว่าเป็น สรรพาวุธที่ยังไม่ระเบิด และสรรพาวุธที่ถูกทิ้งไว้

ทุ่นระเบิดถูกแยกออกจากคำจำกัดความนี้อย่างชัดเจน ตทช.

รายงานว่า ได้ทำลายสรรพาวุธที่ยังไม่ระเบิดจำนวนหนึ่ง

พร้อมด้วยสรรพาวุธที่ถูกทิ้งไว้ในจำนวนที่มากกว่าในปี พ.ศ. ๒๕๔๘

แต่แหล่งที่มาและที่อยู่ของสรรพาวุธที่ถูกทิ้งไว้ในประเทศไทยนั้นไม่แน่ชัด

รายงานสถานการณ์ทุนระเบิดในประเทศไทยประจำปี

๒๕๔๙

๑๕

๒๕๔๔ ระบุว่า มีชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากทุนระเบิด ๕๓๐ แห่ง ใน ๒๗ จังหวัด และมีผู้ได้รับผลกระทบจากทุนระเบิดมากกว่า ๕๐๐,๐๐๐ คน การสำรวจ ประเมินว่าประเทศไทยมีพื้นที่ทุนระเบิดราว ๒,๕๕๗ ตารางกิโลเมตร และหนึ่งในสามของพื้นที่ดังกล่าวตั้งอยู่แถบชายแดนไทย-กัมพูชา ซึ่งมีชายแดนติดต่อกันยาวกว่า ๓๐๐ กิโลเมตร^{๑๙} P การไทยคาดว่าจำนวนพื้นที่ทุนระเบิดจะลดลงอย่างมากหากมีการสำรวจทางเทคนิค^{๒๐} P

ปัญหาทุนระเบิดส่งผลกระทบต่อชุมชน ๒๙๗ แห่ง ในแถบบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา ซึ่งเคยเป็นที่ตั้งของกลุ่มกองกำลังต่อต้านรัฐบาลกัมพูชาในช่วงทศวรรษที่ ๑๙๘๐ และ ๑๙๙๐ นอกจากทุนระเบิดแล้ว พื้นที่แถบนี้ยังมีลูกปืนใหญ่และลูกปืนครก ซึ่งกองกำลังรัฐบาลเวียดนามและรัฐบาลกัมพูชาใช้ในการสู้รบ และมีคลังแสงซึ่งมีลูกปืนครกที่ถูกทิ้งไว้ จรวดต่อต้านรถถัง (อาร์พีจี) และดินระเบิดที่กลุ่มกองกำลังต่อต้านรัฐบาลกัมพูชาทิ้งไว้^{๒๑} P การสำรวจผลกระทบจากทุนระเบิดรายงานว่าทุนระเบิดและสรรพาวุธที่ยังไม่ระเบิดขัดขวางการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ป่า พื้นที่เพื่อการเกษตรกรรมและเลี้ยงสัตว์ บ่อยครั้งขัดขวางการใช้แหล่งน้ำด้วย

^{๑๙} ศูนย์ปฏิบัติการสำรวจ (SAC)

และองค์การความช่วยเหลือแห่งชาวนอร์เวย์ (NPA), “การสำรวจผลกระทบจากทุนระเบิดในประเทศไทย,” ๒๕๔๕, หน้า ๗ และ ๑๗.

^{๒๐} ถ้อยแถลงของประเทศไทย, การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาฯ ครั้งที่ ๖, กรุงเทพฯ, ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๘.

^{๒๑} การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ สุทธิเกียรติ โสภณิก, ผู้อำนวยการ, มูลนิธิพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ, กรุงเทพฯ, ๘ มิถุนายน ๒๕๔๙.

๑๖ รายงานสถานการณ์ทุ่นระเบิดในประเทศไทยประจำปี ๒๕๔๙

ในจำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจากทุ่นระเบิดช่วง ๒ ปีก่อนทำการสำรวจ ๓๔๖ รายนั้น ๑๙๕ ราย (ร้อยละ ๕๖) ประสบเหตุในแถบชายแดนไทย-กัมพูชา^{๒๒}P ประเทศไทยมุ่งระดมขีดความสามารถในการเก็บกู้ทุ่นระเบิดมายังชายแดนไทย-กัมพูชา แต่ก็ลดพื้นที่ทุ่นระเบิดไปได้ไม่มากนัก นับแต่มีการสำรวจผลกระทบจากภัยทุ่นระเบิด

การสำรวจผลกระทบจากทุ่นระเบิดพบว่าผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจากทุ่นระเบิดนอกจากนั้นทั้งหมด (ยกเว้นเพียงหนึ่งราย) ประสบอุบัติเหตุที่แถบชายแดนไทย-พม่า ซึ่งในการสำรวจ ปี ๒๕๔๔ ระบุว่ามิชชันนารีได้รับผลกระทบ ๑๓๙ แห่ง และมีพื้นที่ทุ่นระเบิด ๒๔๐ แห่ง^{๒๓}P ผลกระทบที่เข้ามาสู่ประเทศไทยเป็นระยะจากการสู้รบในประเทศพม่าขัดขวางความพยายามกวาดล้างทุ่นระเบิดตามชายแดนแถบนี้ นอกจากนี้ คาดการณ์ว่าจำนวนทุ่นระเบิดตกค้างบริเวณนี้เพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากการวางทุ่นระเบิดของพม่าหรือทหารชนกลุ่มน้อยกองทัพว่า ในเขตแดนไทยที่อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย^{๒๔}P

ทุ่นระเบิดส่งผลกระทบต่อชายแดนทางเหนือของประเทศที่ติดกับลาวน้อยกว่า และไม่ค่อยส่งผลกระทบต่อชายแดนทางใต้ที่ติดกับประเทศ

^{๒๒} ศูนย์ปฏิบัติการสำรวจ และองค์การความช่วยเหลือแห่งชาวนอร์เวย์, “การสำรวจผลกระทบจากทุ่นระเบิดในประเทศไทย,” ๒๕๔๔, หน้า ๙ และ ๘๘.

^{๒๓} ศูนย์ปฏิบัติการสำรวจ และองค์การความช่วยเหลือแห่งชาวนอร์เวย์, “การสำรวจผลกระทบจากทุ่นระเบิดในประเทศไทย,” ๒๕๔๔, หน้า ๙๙.

^{๒๔} การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ พันเอกณรงค์ฤทธิ์ สุวรรณบุปผา, หัวหน้าส่วนประสานการปฏิบัติการและประเมินผล, ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ, ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๙; การสัมภาษณ์ชาวเมืองเชียงใหม่โดย Landmine Monitor (Mine Action Canada: MAC), มกราคม ๒๕๔๙.

แผนงานปฏิบัติการทุนระเบิด

ผู้รับผิดชอบปฏิบัติการทุนระเบิดระดับชาติ

การบริหารจัดการปฏิบัติการทุนระเบิดของประเทศไทยอยู่ในระยะเปลี่ยนผ่าน

การดูแลการปฏิบัติการทุนระเบิดเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงานทุนระเบิดเพื่อมนุษยธรรมในระดับชาติ

ซึ่งก่อตั้งขึ้นใน พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมีตัวแทนกระทรวงสำคัญต่างๆ หน่วยงานภาครัฐ

และองค์กรเอกชนรวมอยู่ด้วย

แต่อำนาจสั่งการของคณะกรรมการฯ สิ้นสุดลงในเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ เมื่อรัฐบาลที่นำโดยนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร ชดเชยสิ้นสุดวาระลง และไม่ได้ต่ออายุวาระดำเนินงาน P^{๒๖}P

ที่ประชุมระดับสูงเพื่อทบทวนแผนปฏิบัติการทุนระเบิดของประเทศไทย ซึ่งมีพลตำรวจเอกชิตชัย วรรณสถิตย์

รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๔๙ เห็นว่าควรมีการปรับโครงสร้างให้การปฏิบัติการทุนระเบิด ไปอยู่

ใต้การบริหารจัดการของพลเรือน P^{๒๖}P อย่างไรก็ดี

เกิดการยุบสภาขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๙

ก่อนมีการดำเนินการตามมติที่ประชุม

ความไม่สงบทางการเมืองทำให้การจัดตั้งรัฐบาลใหม่ล่าช้าออกไป

๒๕

คณะกรรมการดังกล่าวไม่ได้ตอบจดหมายจากรัฐบาลชุดใหม่ที่ขอให้คณะกรรมการยืนยันสถานภาพของตน คณะกรรมการจึงหมดวาระลง; การสัมภาษณ์ พลตรีธำรงค์ศักดิ์ ดิมงคล, ศูนย์ปฏิบัติการทุนระเบิดแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙; การสัมภาษณ์ กิตติพงษ์ ณ ระนอง, กระทรวงการต่างประเทศ, กรุงเทพฯ, ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙.

๒๖ การสัมภาษณ์ พลตรีธำรงค์ศักดิ์ ดิมงคล, ศูนย์ปฏิบัติการทุนระเบิดแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙.

ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิด

ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ (ศทช.) จัดตั้งขึ้นในปี ๒๕๔๒ เป็นหน่วยงานดำเนินการเกี่ยวกับทุ่นระเบิด ภายใต้กำกับของกองบัญชาการทหารสูงสุดและได้รับงบประมาณจากกระทรวงกลาโหม

เนื่องจากอัตราการเก็บกู้เป็นไปช้าและงบประมาณของกองบัญชาการทหารสูงสุดสำหรับปฏิบัติการทุ่นระเบิดมีอยู่จำกัด

ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ศทช.

จึงเสนอต่อคณะรัฐมนตรีขอปรับโครงสร้างเป็นองค์กรพลเรือนที่ดำเนินงานโดยเจ้าหน้าที่ซึ่งโอนย้ายมาจากหน่วยงานรัฐอื่นๆ ศทช.

เชื่อว่าหากเป็นองค์กรพลเรือนโอกาสในการได้รับทุนสนับสนุนที่จากรัฐบาลไทยและผู้บริจาคจากต่างประเทศจะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะทำให้ ศทช.

เพิ่มขีดความสามารถและอัตราการเก็บกู้ทุ่นระเบิดได้^{๒๗}P

ข้อเสนอดังกล่าว

ได้รับการปฏิเสธจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ซึ่งเป็นที่ปรึกษาคณะรัฐมนตรี ในเดือนสิงหาคม ๒๕๔๘

ด้วยเหตุผลว่าไม่มีความจำเป็นต้องก่อตั้งองค์กรรัฐขึ้นใหม่เพื่อปฏิบัติการกิจชั่วคราว^{๒๘}P

ในเดือนธันวาคม ๒๕๔๘ ศทช. และกระทรวงการต่างประเทศ ตระหนักว่า

^{๒๗} การสัมภาษณ์ พลตรีธำรงค์ศักดิ์ ดิมงคล,

ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙.

^{๒๘} อัจฉรา อัชฌายกชาติ, "Clearing the Border: Landmine Goal Unlikely to be Reached," *บางกอกโพสต์*, ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘, หน้า ๔.

รายงานสถานการณ์ทุนระเบิดในประเทศไทยประจำปี

๒๕๔๙

๑๙

“ปฏิบัติการทุนระเบิดในประเทศไทยมิได้ตีบหน้าไปในอัตราที่น่าพอใจและเป็นระบบ” จึงร่างแผนการปฏิบัติการทุนระเบิด (Roadmap for Mine Action) ซึ่งบรรจุภาพรวมสถานะปัจจุบันของปฏิบัติการทุนระเบิดและเป้าหมายไว้ชั้น P^{๒๙}P ได้มีการนำเสนอแผนการนี้ในการประชุมระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่สำคัญในเดือนธันวาคม P^{๓๐}P

ข้อสรุปจากการประชุมครั้งนี้

ได้รับการนำเสนอในที่ประชุมระดับสูงเพื่อทบทวนแผนการปฏิบัติการทุนระเบิดเพื่อมนุษยธรรมของไทยเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๙

ที่มีรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม พลตำรวจเอกชิตชัย วรรณสถิตย์ เป็นประธาน พลตำรวจเอกชิตชัยแนะนำ ศทช. ควรปรับเปลี่ยนเป็นองค์กรพลเรือนภายใต้กำกับของสำนักนายกรัฐมนตรี และขอให้ ศทช. ร่างข้อเสนอขอโอนย้ายจากกองบัญชาการทหารสูงสุดอย่างเป็นทางการ P^{๓๐}P ในเดือนพฤษภาคม ศทช.

^{๒๙} จดหมายอิเล็กทรอนิกส์จาก กิตติพงษ์ ณ ระนอง,

กระทรวงการต่างประเทศ, ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙.

^{๓๐}

จดหมายจากศูนย์ปฏิบัติการทุนระเบิดแห่งชาติถึงองค์การแฮนด์แคป อินเทอร์เน็ตเช่นแนล ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๘. การประชุมจัดขึ้นโดย

ศทช. ร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ

โดยมีตัวแทนเข้าร่วมประชุมจากกระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

และองค์กรเอกชนต่างๆ

^{๓๑} การสัมภาษณ์ พลตรีธีรศักดิ์ ตีเมงค,

ศูนย์ปฏิบัติการทุนระเบิดแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙.

ยื่นข้อเสนอแก่กองบัญชาการทหารสูงสุด
ข้อเสนอนี้ต้องผ่านการพิจารณาของกระทรวงกลาโหมก่อนถูกส่ง
ต่อไปยังสำนักนายกรัฐมนตรี
กระบวนการนี้มีระยะเวลาไม่แน่นอนP^mP

ศทช.

ใช้ระบบการจัดการข้อมูลข่าวสารสำหรับการปฏิบัติการทุ่นระเบิด
(IMSMA) รุ่นที่ ๒ ซึ่งติดตั้งในปี ๒๕๔๔
เพื่อบันทึกข้อมูลจากการสำรวจผลกระทบจากภัยทุ่นระเบิด
และผลจากปฏิบัติการเก็บกู้ทุ่นระเบิดในเวลาต่อมา
หลังจากสัญญาของผู้จัดการฐานข้อมูล
ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ
(UNDP) สิ้นสุดลงในปี ๒๕๔๕
กระทรวงกลาโหมไม่สามารถที่จะให้คำตอบแทนในระดับเดิม
ผู้จัดการฐานข้อมูลจึงออกไปP^mP
ข้อจำกัดด้านการเงินเป็นตัวจำกัดความสามารถของ ศทช.
ในการจ้างผู้ทำงานด้านฐานข้อมูลตั้งแต่นั้นมา และเจ้าหน้าที่ของ
ศทช. เอง
ก็ไม่สามารถบันทึกข้อมูลการกวาดล้างทุ่นระเบิดให้เป็นปัจจุบันไ
ด้ นับแต่ปี ๒๕๔๗ มูลนิธิทหารผ่านศึกอเมริกันในเวียดนาม
(VVAF) สนับสนุนการอบรมคณะเจ้าหน้าที่เก็บกู้ของ ศทช.
ให้บันทึกข้อมูลการกวาดล้างทุ่นระเบิดจากหน่วยของตน
และรับผิดชอบส่งต่อข้อมูลนี้ไปยังฐานข้อมูลที่สำนักงานใหญ่
ศทช. ในกรุงเทพฯP^mP

^{๓๒} การสัมภาษณ์ พลตรีอำรงค์ศักดิ์ ติเมงคล,
ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๙.

^{๓๓} สจวร์ต มาสเลน, *Mine Action After Diana, Progress in the
Struggle Against Landmines*, (ลอนดอน: พลูโต, ๒๕๔๗), หน้า ๑๔๑.

^{๓๔} การสัมภาษณ์ ชัค คอนลีย์, เจ้าหน้าที่จัดการข้อมูลอาวุโส และ
เรื่องเดช พวงพรหม ที่ปรึกษาฐานข้อมูล,
มูลนิธิทหารผ่านศึกอเมริกันในเวียดนาม, กรุงเทพฯ, ๑๙ เมษายน ๑๕๔๙.

หน่วยปฏิบัติการที่นาระเบิดเพื่อมนุษยธรรม (นปท.) เป็นหน่วยรับผิดชอบดำเนินการเก็บกู้ที่นาระเบิดส่วนใหญ่ในประเทศไทย ปฏิบัติงานตามมาตรฐานแห่งชาติของไทยซึ่งกล่าวว่ายึดถือตามมาตรฐานการปฏิบัติการที่นาระเบิดสากล (IMAS)^{๓๕}

แผนยุทธศาสตร์และความคืบหน้า

แผนแม่บทการปฏิบัติการที่นาระเบิดด้านมนุษยธรรมของประเทศไทยสำหรับ พ.ศ. ๒๕๔๙-๒๕๑๓ ตั้งวัตถุประสงค์ทั่วไปซึ่งเน้นบูรณาการปฏิบัติการที่นาระเบิดเข้ากับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ศทช. ร่างโครงการปฏิบัติการที่นาระเบิด (Concept Paper for Mine Action) ขึ้นในปี ๒๕๔๘ โดยให้ความสำคัญกับการกวาดล้างที่นาระเบิดบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชาเป็นอันดับแรก และเรียกร้องให้มีการดำเนินการปรับลดพื้นที่เพื่อนำพื้นที่ที่มีได้เข้าขายอันตรายอีกต่อไปออกจากฐานข้อมูลพื้นที่ที่นาระเบิด และเพื่อจำกัดขอบเขตพื้นที่ที่นาระเบิดให้ชัดเจนยิ่งขึ้น^{๓๖} P ศทช. มีแผนจัดทำแผนปฏิบัติการปรับลดพื้นที่ต้องสงสัยว่ามีที่นาระเบิด P^{๓๗}P ระหว่างนี้ ศทช. เริ่มปรับลดพื้นที่แล้วใน พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยใช้วิธีสุ่มตรวจและอาศัยข้อมูลการใช้งานพื้นที่ที่นาระเบิดในช่วงปีหลัง

^{๓๕} การสัมภาษณ์ พลตรีอำรงค์ศักดิ์ ดิมงคล, ศูนย์ปฏิบัติการที่นาระเบิดแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๙.

^{๓๖} การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ พลตรีอำรงค์ศักดิ์ ดิมงคล, ศูนย์ปฏิบัติการที่นาระเบิดแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๒๐ เมษายน ๒๕๔๙.

^{๓๗} การสัมภาษณ์ พลตรีอำรงค์ศักดิ์ ดิมงคล, ศูนย์ปฏิบัติการที่นาระเบิดแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๘ และ ๑๗ มีนาคม ๑๕๔๙.

ความพยายามปฏิบัติตามพันธกรณีมาตรา ๕

ตามมาตรา ๕ ของอนุสัญญาห้ามทุ่นระเบิด ประเทศไทยต้องทำลายทุ่นระเบิดสังหารบุคคลในพื้นที่ทุ่นระเบิด ภายใต้เขตอำนาจหรือการควบคุมโดยเร็วที่สุด แต่ต้องไม่ช้ากว่าวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ณ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ หลังปฏิบัติการเก็บกู้ทุ่นระเบิดดำเนินมาแล้ว ๖ ปี ประเทศไทยกวาดล้างพื้นที่ทุ่นระเบิดไปได้ไม่ถึงร้อยละ ๑ ของพื้นที่ทุ่นระเบิดทั้งหมด และจากอัตราการเก็บกู้ปัจจุบันนี้ ไม่น่าเป็นไปได้อย่างยิ่งที่ประเทศไทยจะเก็บกู้ทุ่นระเบิดได้ทันตามกำหนดของอนุสัญญาห้ามทุ่นระเบิดP^{๓๘}P

เดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๔๘
ในการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาห้ามทุ่นระเบิดครั้งที่ ๖ ประเทศไทยกล่าวว่า “จะทุ่มเทพยายามอย่างสุดความสามารถในการผนึกกำลังเป็นหุ้นส่วนกับองค์กรภาครัฐ องค์กรภาคประชาสังคม และหน่วยงานภาคเอกชนให้แข็งแกร่ง เพื่อดำเนินการให้พันธกรณีแห่งอนุสัญญา ได้รับการปฏิบัติตาม”^{๓๙} ในการประชุมคณะกรรมการประจำเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๙ ประเทศไทยยอมรับว่าอัตราการกวาดล้างทุ่นระเบิด “อาจไม่เป็นที่น่าพอใจนัก” และการปฏิบัติตามพันธกรณีอนุสัญญา ให้สำเร็จนั้น ถือเป็น “ความท้าทาย”

^{๓๘} การสำรวจผลกระทบจากทุ่นระเบิดในประเทศไทย ระบุว่าพื้นที่ทุ่นระเบิดอยู่ ๒,๕๕๗ ตารางกิโลเมตร ณ สิ้นปี พ.ศ. ๒๕๔๘ มีพื้นที่ที่เก็บกู้ทุ่นระเบิดแล้วทั้งสิ้นเท่ากับ ๘.๑๗ ตารางกิโลเมตร.

^{๓๙} ถ้อยแถลงของ ดร.ชัยยงค์ สัจจิพานนท์, การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาห้ามทุ่นระเบิดครั้งที่ ๖, กรุงซาเกร็บ, ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘.

ตามรูปแบบการรายงานของ Landmine

รายงานสถานการณ์ทุนระเบิดในประเทศไทยประจำปี

๒๕๔๙

๒๓

กล่าวเพิ่มเติมว่าประเทศไทยกำลังดำเนินการเพื่อเร่งกวาดล้างทุนระเบิดและ “อยู่ระหว่างปรับโครงสร้าง ศทช. ให้มีพลวัตรและเป็นอิสระยิ่งขึ้น”^{๔๐}

ส่วนกระทรวงการต่างประเทศเสนอแนวคิดให้สร้างและดึงดูดความสนับสนุนต่อปฏิบัติการทุนระเบิดจากภาคเอกชนP^{๔๑}P

ในเดือนมีนาคม

๒๕๔๙

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ นายกันตธีร์

ศกมงคล ส่งจดหมายกราบเรียนนายกรัฐมนตรี พันตำรวจโท

ดร.ทักษิณ ชินวัตร เสนอข้อพิจารณา

โดยเน้นย้ำว่าการเก็บกู้ทุนระเบิดเป็นไปอย่างมีข้อจำกัดและค่อนข้างล่าช้า

ซึ่งจะมีผลให้ไทยไม่สามารถดำเนินการได้ทันหรือครบถ้วนตามเงื่อนไขและข้อกำหนดตาม

อนุสัญญาฯ

จดหมายฉบับนี้ประเมินสาเหตุที่ทำให้การเก็บกู้เป็นไปล่าช้า

ตั้งข้อสังเกตว่าปฏิบัติการทุนระเบิดไม่ได้เป็นถูกจัดลำดับเป็นวาระ

สำคัญของรัฐบาล ไม่ได้รับการสนับสนุน

ด้านการเงินอย่างเพียงพอ และโครงสร้างองค์กรของ ศทช.

ซึ่งสังกัดกระทรวงกลาโหมนั้น

มีข้อจำกัดโดยเฉพาะในการขยายความร่วมมือ/ความเป็นหุ้นส่วน

^{๔๐} ถ้อยแถลงของประเทศไทย,

คณะกรรมการประจำด้านการกวาดล้างทุนระเบิด

การให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุนระเบิด

และเทคโนโลยีปฏิบัติการทุนระเบิด, นครเจนีวา, ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๙.

^{๔๑} การสัมภาษณ์ กิตติพงษ์ ณ ระนอง, กระทรวงการต่างประเทศ,

กรุงเทพฯ, ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙; ศูนย์ปฏิบัติการทุนระเบิดแห่งชาติ,

รายงานการประชุมเรื่องการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากทุนระเบิด

จัดขึ้นที่ ศทช. วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๘, หน้า ๑๐.

กับหน่วยงาน/องค์กรต่างประเทศ และการระดมบุคลากรที่มีศักยภาพสอดคล้องกับภาระหน้าที่ในบางด้าน นอกจากนี้ เนื้อความในจดหมายยังกล่าวอีกว่า ประเทศไทยเคยเป็นประธานและเจ้าภาพการประชุมรัฐภาคี ครั้งที่ ๕ ใน พ.ศ. ๒๕๔๖ เกียรติภูมิของประเทศจะยิ่งเพิ่มพูน หากประเทศไทยปฏิบัติตามพันธกรณี อนุสัญญา จดหมายเรียกร้องให้รัฐบาลเพิ่มความสำคัญกับปฏิบัติการทุนระเบิดและเพิ่มงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินการเก็บกู้เพื่อให้อาจสามารถดำเนินการเก็บกู้ได้หมดสิ้นตามเงื่อนไขอนุสัญญา ได้ P^{๔๒}

บทวิจารณ์ในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษในประเทศไทยเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๙ ตีพิมพ์ว่า “จนถึงบัดนี้ ประเทศไทยก็ยังคงปฏิบัติตามคำปฏิญาณที่ให้ไว้กับนานาชาติว่าจะกำจัดทุนระเบิดให้หมดจากประเทศด้วยปาก... ถึงเวลาแล้วที่รัฐบาลต้องให้ความสำคัญและจัดสรรงบประมาณให้กับพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากทุนระเบิดรุนแรงที่สุดให้มากขึ้น และตั้งกรอบเวลาสำหรับการกวาดล้างทุนระเบิดที่ชัดเจนและสามารถกระทำได้ พื้นที่เช่นบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชาควรเป็นพื้นที่เร่งด่วนที่สุด เพราะแม่สันติภาพจะกลับคืนสู่บริเวณนี้ได้กว่า ๑๕ ปีแล้ว ชาวบ้านในจังหวัดตราด สุรินทร์ และจันทบุรี

^{๔๒} กระทรวงการต่างประเทศ, “การดำเนินการปฏิบัติการทุนระเบิดสังหารบุคคล,” จดหมายกระทรวงการต่างประเทศ เลขที่ ๑๐๐๔/๓๔๐ ถึงนายกรัฐมนตรี (คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ), ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๙.

ก็ยังคงไม่สามารถเพาะปลูกได้ในที่ดินบางส่วนของตน”^{๔๓}

การเก็บกู้ทุ่นระเบิดดำเนินการโดยหน่วยปฏิบัติการทุ่นระเบิดเพื่อมนุษยธรรม ๔ หน่วย (นปท.) เป็นหลัก ซึ่งโดยหลักการแล้วอยู่ภายใต้กำกับของศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ (ศทช.) นปท. ทั้งสี่หน่วยนั้นประกอบด้วยหน่วยทหารซึ่งขึ้นกับกองทัพบก ๓ หน่วย และหน่วยทหารซึ่งขึ้นกับกองทัพเรืออีก ๑ หน่วย โครงสร้างนี้เป็นอุปสรรคต่อความร่วมมือ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ส่วน นปท. ๕ ไม่ได้จัดตั้งขึ้นตามแผนที่วางไว้เพราะขาดทุนสนับสนุนP^{๔๔}P

ศทช. ดำเนินงานด้วยเจ้าหน้าที่ ๔๗๓ คน ในเวลาส่วนใหญ่ของปี ๒๕๔๘ แต่เนื่องด้วยกระทรวงกลาโหมตัดงบประมาณของ ศทช. ลงเกือบร้อยละ ๕๐ จาก ๓๘.๒๑ ล้านบาท (ประมาณ ๙๕๕,๒๕๐ ดอลลาร์สหรัฐฯ) ในปีงบประมาณ ๒๕๔๘ (สิ้นสุดปีงบประมาณวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๘) เหลือ ๑๘.๒๑ ล้านบาท (๔๕๕,๒๕๐ ดอลลาร์สหรัฐฯ) ในปีงบประมาณ ๒๕๔๙P^{๔๕}P ศทช. จึงต้องตัดกำลังพลลงเกือบครึ่งหนึ่ง เหลือเพียง ๒๓๓ คน โดยหน่วยที่ถูกลดอัตรากำลังมากที่สุด คือ นปท. ทั้งสี่แห่ง ซึ่งสูญเสียกำลังพลไป ๑๕๘ คน ใน พ.ศ. ๒๕๔๙ คิดเป็นร้อยละ ๕๕ ของกำลังพลทั้งหมดP^{๔๖}P

^{๔๓} กวี จงกิจถาวร, “Thailand needs to do more than paying lip service to removal of land mines,” บทบรรณาธิการ, *เดอะ เนชั่น*, ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๙, หน้า ๘.

^{๔๔} ดู *Landmine Monitor Report ๒๐๐๕*, หน้า ๕๖๗.

^{๔๕} รายงานความโปร่งใสตามมาตรา ๗ ฟอรัม เจ, ๒๕ เมษายน ๒๕๔๙.

^{๔๖} ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ, “ตารางเปรียบเทียบการบรรจุกำลังพลเข้าปฏิบัติงานของ ศทช. คอร.ฯ,” ได้รับเมื่อ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๙.

ตามรูปแบบการรายงานของ Landmine

๒๖ รายงานสถานการณ์ทุ่นระเบิดในประเทศไทยประจำปี ๒๕๔๙

ศทช. มีศูนย์ฝึกอบรม ๓ แห่ง ในต่างจังหวัด สำหรับการปฏิบัติการตรวจค้นและทำลายทุ่นระเบิด การปฏิบัติการแจ้งเตือน ให้ความรู้และหาข่าว และการฝึกสนั้ชตรวจค้นทุ่นระเบิดและผู้บังคับสนั้ช^{๔๗}P ศูนย์ฝึกสนั้ชฯ ไม่ได้จัดการอบรมใดๆ ในปี ๒๕๔๘^{๔๘}P

นอกจากนี้ ศทช. ยังสนับสนุนองค์กรเกี่ยวกับทุ่นระเบิดเพื่อมนุษยธรรมอีก ๒ แห่ง คือ องค์กรพันธมิตรแห่งญี่ปุ่นเพื่อการสนับสนุนด้านการกวาดล้างทุ่นระเบิดเพื่อมนุษยธรรม (JAHDS) ซึ่งดำเนินโครงการในจังหวัดศรีสะเกษในภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านชายแดน ไทย-กัมพูชา และมูลนิธิพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ (GCCF) ซึ่งดำเนินโครงการที่อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้วด้านชายแดน ไทย-กัมพูชาเช่นกัน^{๔๙}P

กองทัพจีนส่งผู้เชี่ยวชาญ ๑๐ นาย มาเป็นวิทยากรอบรมให้กับผู้เก็บกู้ ๓๐ คนในประเทศไทยระหว่างวันที่ ๗ กันยายน - ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๘ ในหัวข้อการใช้เครื่องตรวจค้นทุ่นระเบิด การใช้บังกาลอร์ ตอร์ปิโด

^{๔๗} ดู *Landmine Monitor Report ๒๐๐๕*, หน้า ๕๖๗.

^{๔๘} การนำเสนอโดยศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ, การประชุมเครือข่ายความมั่นคงของมนุษย์, กรุงเทพฯ, ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙.

^{๔๙} ข้อมูลตอบแบบสอบถาม Landmine Monitor โดย พันเอกศิระชัย ทับทิมเทศ, หัวหน้าส่วนนโยบายและแผน, ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙.

และการถอดทำลายสรรพาวุธระเบิดP^{๕๐}P

โครงการอบรมนี้ใช้เงินสูงกว่า ๔๐ ล้านบาท (ประมาณ ๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐ)P^{๕๐}P และเงินมอบเครื่องตรวจค้นทุ่นระเบิด ๕๐ เครื่อง ชุดอุปกรณ์ป้องกันสำหรับบุคคล ๕๐ ชุด และดินระเบิดให้กับฝ่ายไทยP^{๕๒}P

ประเทศแคนาดาให้

ศทพ.

นำเครื่องจักรกำจัดวัชพืชและเตรียมพื้นที่ไปรมแมก

และเครื่องจักรเตรียมพื้นที่และทำลายทุ่นระเบิดโบเซนา

มาทดลองใช้ระหว่างเดือนพฤษภาคม-

พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และทดลองใช้ชุดป้องกันและหน้ากาก ซึ่ง ศทพ. เริ่มทดลองใช้ในเดือนมีนาคม ๒๕๔๙

และจะใช้ไปจนถึงเดือนกันยายน ๒๕๔๙P^{๕๓}P

^{๕๐} บังกอลอ์ตอร์ปีโดร์ เป็นระเบิดลักษณะแท่ง

ถูกใช้ในการกวาดล้างสนามทุ่นระเบิดโดยนำท่อซึ่งบรรจุดินระเบิดไปวางไว้ตามจุดต่างๆในสนาม แล้วจุดระเบิดเพื่อทำลายทุ่นระเบิด

^{๕๑} การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ พลตรีธำรงค์ศักดิ์ ดิมงคล,

ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๑๔ กุมภาพันธ์ และ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๙; รายงานความโปร่งใสตามมาตรา ๗ พอร์ม เจ, ๒๕ เมษายน ๒๕๔๙.

^{๕๒} ถ้อยแถลงของประเทศไทย, การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญา ครั้งที่ ๖,

กรุงซาเกร็บ, ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘; การสัมภาษณ์ พลตรีธำรงค์ศักดิ์ ดิมงคล, ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๑๔ กุมภาพันธ์ และ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๙; “Chinese Experts to Help Landmine

Clearance in Thailand,” www.chinaview.cn, เข้าถึงเมื่อ ๗ กันยายน ๒๕๔๙; รายงานประเทศจีน

อนุสัญญาว่าด้วยการห้ามหรือการจำกัดการใช้อาวุธบางชนิดที่ก่อให้เกิดการบาดเจ็บร้ายแรงมากเกินไปหรือก่อให้เกิดผลโดยไม่จำกัดเป้าหมายพิธินสารที่แก้ไขฉบับที่ ๒ มาตรา ๑๓ พอร์ม อี, ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๕.

^{๕๓} การสัมภาษณ์ พลตรีธำรงค์ศักดิ์ ดิมงคล,

ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๑๔ กุมภาพันธ์, ๑๗ มีนาคม และ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๙.

๒๘ รายงานสถานการณ์ที่นาระเบิดในประเทศไทยประจำปี ๒๕๔๙

การระบุพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากที่นาระเบิดและสรรพาวุธที่หลงเหลือภายหลังการสู้รบ: การสำรวจและประเมินสถานการณ์

การสำรวจผลกระทบจากที่นาระเบิดที่กระทำในปี ๒๕๔๓-๒๕๔๔

ยังคงเป็นฐานอ้างอิงหลักสำหรับปฏิบัติการที่นาระเบิดของประเทศไทย การสำรวจ พบว่ามีชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากที่นาระเบิด ๕๓๐ แห่ง โดยในจำนวนนี้ ๖๙ แห่ง เป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบสูง ๒๓๓ แห่งได้รับผลกระทบปานกลาง และ ๒๒๘ แห่งได้รับผลกระทบต่ำ นอกจากนี้ ชุมชน ๒๙๗ แห่งจากชุมชนที่ได้รับผลกระทบทั้งหมด ตั้งอยู่แถบชายแดนไทย-กัมพูชา ขณะที่อีก ๑๓๙ แห่งตั้งอยู่ชายแดนไทย-พม่า มี ๙๐ แห่ง ตั้งอยู่ชายแดนไทย-ลาว และ ๔ แห่งตั้งอยู่ชายแดนไทย-มาเลเซีย การสำรวจประเมินว่ามีพื้นที่ที่มีที่นาระเบิดและสรรพาวุธที่ยังไม่ระเบิดอยู่ ๒,๕๕๗ ตารางกิโลเมตร โดยร้อยละ ๑๓ ของพื้นที่นี้ (ประมาณ ๓๓๒.๘๘ ตารางกิโลเมตร) เป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบระดับสูง^{๔๔}P

ศทช.

เชื่อว่า การปรับลดพื้นที่จะลดจำนวนพื้นที่ที่ต้องดำเนินการกวาดล้างลงได้มาก และตั้งใจจะทำการสำรวจทางเทคนิค^{๔๕}P ศทช. วางแผนดำเนินโครงการนำร่องใน พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยการสำรวจทางเทคนิคพื้นที่ ๙๖,๐๐๐ ตารางเมตร ที่จังหวัดสระแก้ว

^{๔๔} ศูนย์ปฏิบัติการสำรวจ (SAC) และ องค์การความช่วยเหลือแห่งชาวนอร์เวย์ (NPA), “การสำรวจผลกระทบจากที่นาระเบิดในประเทศไทย,” ๒๕๔๕, หน้า ๘-๑๗.

^{๔๕} ถ้อยแถลงของประเทศไทย, การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญา ครั้งที่ ๖, กรุงซาเกร็บ, ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๘.

แต่ไม่ได้ดำเนินโครงการนี้เนื่องจากขาดทุนสนับสนุน^{๕๖}P

ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๙ ศทช.

เสนอต่อองค์การเพื่อความช่วยเหลือแห่งชาวนอร์เวย์ให้ดำเนินการสำรวจทางเทคนิคเพื่อระบุขอบเขตพื้นที่ทุ่นระเบิดให้แม่นยำ

และค้นพื้นที่ที่เหลือแก่ชุมชนท้องถิ่น ศทช.

เชื่อว่า การสำรวจทางเทคนิคจะทำให้พื้นที่ที่ต้องดำเนินการเก็บกู้ลดลง เหลือเพียง ๑ ใน ๕

ของจำนวนพื้นที่ทุ่นระเบิดทั้งหมดที่การสำรวจ เดิมรายงานไว้ การดำเนินการสำรวจดังกล่าวจึงนับเป็นจุดเปลี่ยนผ่านที่สำคัญในพัฒนา

การปฏิบัติการทุ่นระเบิดของไทยเพื่อใช้เป็นฐานสำหรับการวางแผน จัดลำดับความสำคัญ

และมุ่งเป้าไปยังพื้นที่ที่มีทุ่นระเบิดมากที่สุด

ซึ่งจะช่วยประหยัดทั้งเวลาและงบประมาณ ได้มาก ศทช.

คาดว่าจะสามารถเริ่มการสำรวจทางเทคนิคได้ใน พ.ศ.

๒๕๔๙^{๕๗}P

การกวาดล้างทุ่นระเบิดและสรรพาวุธที่หลงเหลือภายหลังการสู้รบ

ศทช. รายงานว่า หน่วยปฏิบัติการทุ่นระเบิดเพื่อมนุษยธรรม

(นปท.) ๔ แห่ง และหน่วยงานเก็บกู้ทุ่นระเบิดอีก ๒ แห่ง

เก็บกู้กวาดล้างพื้นที่ได้ ๕,๘๗๔,๖๖๗ ตารางเมตรในปี ๒๕๔๘

ซึ่งมากกว่าพื้นที่ที่เก็บกู้กวาดล้างได้ในปี ๒๕๔๗ (๒

ตารางกิโลเมตร) เกือบสามเท่า และมากกว่าในปี ๒๕๔๖

^{๕๖} การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ พลตรีธำรงค์ศักดิ์ ดิมงคล, ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๙; ดู *Landmine Monitor Report* ๒๐๐๕, หน้า ๕๖๘.

^{๕๗} การสัมภาษณ์ พลตรีธำรงค์ศักดิ์ ดิมงคล, ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๙.

(๓๑๘,๙๑๐ ตารางเมตร) ถึงแปดเท่า^{๔๘} P พื้นที่กวาดล้างที่เพิ่มขึ้นนั้นเป็นผลมาจากการปรับลดพื้นที่แต่เพียงอย่างเดียว ซึ่ง คทช. เริ่มดำเนินการในปี ๒๕๔๘ โดยใช้วิธีสุ่มตรวจพื้นที่ต้องสงสัยและ “อาศัยฐานข้อมูลการใช้ประโยชน์พื้นที่ในช่วง ๕-๑๐ ปีหลัง”^{๔๙} อย่างไรก็ตาม การเก็บกู้ด้วยกำลังเจ้าหน้าที่โดย นปท. ทั้งสิ้นในปี ๒๕๔๘ ลดลงเหลือ ๓๔๖,๒๘๕ ตารางเมตร จากที่เก็บกู้ได้ ๑,๐๕๐,๓๐๖ ตารางเมตร เมื่อปี ๒๕๔๗^{๕๐} P

ในปี ๒๕๔๘ คทช. มอบหมายให้หน่วยเก็บกู้ของ นปท. ครึ่งหนึ่งดำเนินการปรับลดพื้นที่ พื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์เป็นเวลาหลายปี เช่น ใช้เพาะปลูกโดยวิธีไถคราดมา ๒-๓ ปี หรือเป็นพื้นที่ที่มีสิ่งก่อสร้างเกิดขึ้นแล้ว และไม่เคยมีบันทึกอุบัติเหตุทุ่นระเบิดหรือสรรพาวุธที่ยังไม่ระเบิดหรือผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิต เป็นพื้นที่เป้าหมายของการปรับลด นปท. จะไปตรวจบริเวณนั้น สัมภาษณ์ชาวบ้านเข้า ตรวจสอบว่ามีผู้ประสบเหตุรายใหม่หรือไม่ ตรวจสอบการใช้ประโยชน์ที่ดิน และสุ่มตรวจพื้นที่นั้นด้วยเครื่องตรวจค้นทุ่นระเบิดหรือสุนัขตรวจ

^{๔๘} ฐานข้อมูล ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ, “รายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน: มกราคม-ธันวาคม ๒๕๔๘,” ได้รับเมื่อ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๙; ข้อมูลตอบแบบสอบถาม Landmine Monitor โดย พันเอกศิระชัย ทับทิมเทศ, หัวหน้าส่วนนโยบายและแผน, ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙; ดู *Landmine Monitor Report* ๒๐๐๕, หน้า ๕๖๘.

^{๔๙} ถ้อยแถลงของประเทศไทย, คณะกรรมการประจำด้านการกวาดล้างทุ่นระเบิด การให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิด และเทคโนโลยีปฏิบัติการทุ่นระเบิด, นครเจนีวา, ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๙.

^{๕๐} การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ จำสับเอก อพอล ลำเจียก, เจ้าหน้าที่ฐานข้อมูล, ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๙.

ตามรูปแบบการรายงานของ Landmine

จค้นทุนระเบิด

และจะมอบที่ดินให้แก่ชุมชนได้ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจาก
กองบัญชาการทหารสูงสุดก่อนเท่านั้น และเอกสาร
จากนั้นทางกองทัพก็จะออกเอกสารให้แก่เจ้าของที่ดิน^{๖๐}P

พื้นที่กวาดล้างหรือปรับลด/ยกเลิก (ตารางเมตร)

และทุนระเบิดและสรรพาวุธที่หลงเหลือภายหลังการสู้รบในประ
ทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๘^{๖๑}P

หน่วยงาน	การกวาดล้างโดยกำลังคน	ทุนระเบิดสังหารบุคคล	ทุนระเบิดทำลายรถถัง
ศทพ.	๓๔๖,๒๘๕	๑๔๓	๐
JAHDS	๒๘๘,๑๐๑	๕	๐
GCCF	๔๘,๙๒๔	๔	๐
รวมทั้งสิ้น	๑,๐๘๓,๓๑๐	๑๕๒	๐

ตามรูปแบบการรายงานของ Landmine

หน่วยงานกวาดล้างทุนระเบิดอีก ๒ แห่ง คือ
องค์กรพันธมิตรแห่งญี่ปุ่นเพื่อการสนับสนุนด้านการกวาดล้างทุน
ระเบิดเพื่อมนุษยธรรม (JAHDS) และมูลนิธิพลเอกชาติชาย
ชุนทะวัน (GCCF) กวาดล้างโดยกำลังคนได้พื้นที่ทั้งสิ้น
๓๓๓,๐๒๕ ตารางเมตร ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๘ JAHDS
สิ้นสุดโครงการซึ่งเริ่มดำเนินการเมื่อ ปี ๒๕๔๘
และเริ่มโครงการที่สองในเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๘ พื้นที่ที่
JAHDS เก็บกู้กวาดล้างได้ในโครงการทั้งสองในปี ๒๕๔๘

^{๖๐} การสัมภาษณ์ พลตรีอัครศักดิ์ ติมงคล,
ศูนย์ปฏิบัติการทุนระเบิดแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๙.

^{๖๑} รายงานความโปร่งใสตามมาตรา ๗ พ.ศ. ๒๕๔๘
ระบุว่าพื้นที่ที่เก็บกู้ได้ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ มีทั้งสิ้น ๕,๙๗๕,๕๙๔ ตารางเมตร
เจ้าหน้าที่ห้องฐานข้อมูล
ศูนย์ปฏิบัติการทุนระเบิดแห่งชาติเชื่อว่าตัวเลขในรายงานความโปร่งใสตาม
มาตรา ๗ นั้น อ้างอิงจากข้อมูลเบื้องต้น; การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์
จำสิบเอก อพอล ลำเจียก, เจ้าหน้าที่ห้องฐานข้อมูล,
ศูนย์ปฏิบัติการทุนระเบิดแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๙.

๓๒ รายงานสถานการณ์ทุ่นระเบิดในประเทศไทยประจำปี ๒๕๔๙

เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๒๘๘,๑๐๑ ตารางเมตร^{๖๓}P JAHDS
ส่งมอบพื้นที่จำนวน ๓๑๘,๒๐๒ ตารางเมตร
เพื่อใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ^{๖๔}P GCCF
ดำเนินงานโดยมีเจ้าหน้าที่เก็บกู้ ๔๐ คน
เครื่องจักรขุดยูนิติสค์และรถแทรกเตอร์อย่างละ ๑ เครื่อง
กวาดล้างได้พื้นที่ทั้งสิ้น ๔๘,๙๒๔ ตารางเมตรในปี ๒๕๔๘^{๖๕}P

ในช่วงไตรมาสแรกของปี ๒๕๔๙ ศทช.
กวาดล้างทุ่นระเบิดโดยกำลังคนได้พื้นที่ ๑๕๖,๐๒๙ ตารางเมตร
และทำลายทุ่นระเบิดสังหารบุคคล ๑ ทุ่น สรรพาวุธที่ยังไม่ระเบิด
๑ ลูก และเศษโลหะ ๑๒,๖๗๙ ชิ้น^{๖๖}P นอกจากนี้ยังมีพื้นที่อีก
๑๐
ตารางกิโลเมตรที่รอการตรวจสอบและน่าจะส่งมอบแก่ชุมชนได้ใ
ในปี ๒๕๔๙^{๖๗}P JAHDS รายงานว่าระหว่าง ๑ มกราคม - ๑๓

^{๖๓} การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ตรีภพ ตรีมรรคา,
ผู้จัดการฝ่ายปฏิบัติการ,
องค์กรพันธมิตรแห่งญี่ปุ่นเพื่อการสนับสนุนด้านการกวาดล้างทุ่นระเบิดเพื่อ
มนุษยธรรม, ๑๔ และ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๙.

^{๖๔} ข้อมูลตอบแบบสอบถาม Landmine Monitor โดย อมรชัย
ศิริไสย,
องค์กรพันธมิตรแห่งญี่ปุ่นเพื่อการสนับสนุนด้านการกวาดล้างทุ่นระเบิดเพื่อ
มนุษยธรรม, ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙.

^{๖๕} ข้อมูลตอบแบบสอบถาม Landmine Monitor โดย สุทธิเกียรติ
โสภณิก, มูลนิธิพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ, กรุงเทพฯ, ๒๔ พฤษภาคม
๒๕๔๘; การสัมภาษณ์ ธนากร เอกธาดานนท์, ผู้จัดการ,
มูลนิธิพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ, กรุงเทพฯ, ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๙.

^{๖๖} ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ,
“รายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน: มกราคม-มีนาคม ๒๕๔๙.”;
การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ จำสับเอก อพอล ลำเจียก,
ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๑๗ มีนาคม และ ๔
พฤษภาคม ๒๕๔๙.

^{๖๗} การสัมภาษณ์ พลตรีธำรงค์ศักดิ์ ดิมงคล,
ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๙.

ตามรูปแบบการรายงานของ Landmine

รายงานสถานการณ์ทุนระเบิดในประเทศไทยประจำปี

๒๕๔๙

๓๓

มิถุนายน ๒๕๔๙ กวาดล้างทุนระเบิดได้พื้นที่ ๒๑๘,๓๕๔ ตารางเมตร^{๖๘} ส่วน GCCF ไม่ได้ดำเนินการเก็บกู้ในช่วงไตรมาสแรก แต่เริ่มโครงการระยะเวลา ๑ ปี ในเดือนเมษายน เพื่อกวาดล้างทุนระเบิดและสรรพาวุธที่ยังไม่ระเบิดบริเวณใกล้หมู่บ้านที่จังหวัดสระแก้วด้านชายแดนไทย-กัมพูชา โดยได้รับทุนสนับสนุน ๓๑๗,๘๒๑ เหรียญดอลลาร์สหรัฐจากรัฐบาลญี่ปุ่น ในการดำเนินโครงการ GCCF จำงเจ้าหน้าที่เก็บกู้ ๕๕ คน และได้รับการสนับสนุนเครื่องจักรขุดและเครื่องจักรแทรกเตอร์จากกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ และเครื่องตรวจค้นทุนระเบิด ๒๐ เครื่องจาก ศทข.^{๖๙}

ศทข. ยังได้ประสานปฏิบัติการกวาดล้างทุนระเบิด เมื่อต้นปี ๒๕๔๙ เพื่อกวาดล้างทุนระเบิดในพื้นที่ก่อสร้างท่อส่งก๊าซของโครงการพัฒนาแหล่งก๊าซกุกูฮ่อมในจังหวัดอุดรธานี ซึ่งดำเนินงานโดยบริษัท อเมราดา เฮลส์^{๗๐} ศทข. ไม่มีเจ้าหน้าที่และงบประมาณพอสำหรับปฏิบัติการเก็บกู้กวาดล้าง แต่ได้ประสานไปยังกองทัพเหล่าต่างๆ เพื่อขอให้ผู้ซึ่งเคยเป็นเจ้าหน้าที่เก็บกู้ของ นปท. มาดำเนินการกวาดล้าง โดย บริษัทอเมราดา เฮลส์

^{๖๘} การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ตรีภพ ตรีมรรคา, องค์กรพันธมิตรแห่งญี่ปุ่นเพื่อการสนับสนุนด้านการกวาดล้างทุนระเบิดเพื่อมนุษยธรรม, ๑๔ และ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๙.

^{๖๙} การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ สุทธิเกียรติ โสภณิก, มูลนิธิพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ, กรุงเทพฯ, ๘ มิถุนายน ๒๕๔๙.

^{๗๐} การสัมภาษณ์ พันเอกวัชรินทร์ สืบสัมพันธ์, รองหัวหน้าส่วนประสานการปฏิบัติการและประเมินผล, ศูนย์ปฏิบัติการทุนระเบิดแห่งชาติ, ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๙.

เป็นผู้สนับสนุนงบประมาณP^{๓๑}P

เดือนเมษายน ๒๕๔๙
ในการประชุมระหว่างรัฐมนตรีต่างประเทศของไทยและสโลวีเนีย
ที่กรุงเทพฯ
ได้มีการทำข้อตกลงแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญด้านทุนระเบิดโดยมีเป้าหมายเพื่อกำจัดทุนระเบิดตามแนวชายแดนไทย-
กัมพูชาให้หมดไปP^{๓๒}P

การให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุนระเบิด

หน่วยงานที่มีส่วนในการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุนระเบิดในปี ๒๕๔๘ ได้แก่ ศูนย์ปฏิบัติการทุนระเบิดแห่งชาติ (ศทช.) โดยผ่านหน่วยปฏิบัติการทุนระเบิดเพื่อมนุษยธรรม (นปท.) ทั้ง ๔ หน่วย และองค์กรพัฒนาเอกชนอีก ๕ องค์กร ได้แก่ ศูนย์เตรียมความพร้อมป้องกันภัยพิบัติแห่งเอเชีย (ADPC) สำนักงานคอทอลิกสงเคราะห์ผู้ประสบภัยและผู้ลี้ภัย (COERR) มูลนิธิ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ (GCCF) องค์กรแฮนด์แคป อินเตอร์เนชันแนล โครงการในประเทศไทย (HI in Thailand) และองค์การเยซูอิตสงเคราะห์ผู้ลี้ภัย (JRS) ซึ่งเพิ่งดำเนินงานด้านนี้เป็นครั้งแรก

ประชาชนจำนวน ๓๓๓,๓๙๘ คน
ได้รับความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุนระเบิดในปี ๒๕๔๘
โดยมีผู้ที่ได้รับความรู้ผ่านทาง นปท. ๒๗๑,๖๕๗ คน
ผ่านศูนย์เตรียมความพร้อมป้องกันภัยพิบัติแห่งเอเชีย ๔๐๐ คน
สำนักงานคอทอลิกสงเคราะห์ผู้ประสบภัยและผู้ลี้ภัย ๗,๑๐๖ คน

^{๓๑} การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ พลตรีธำรงค์ศักดิ์ ดิมงคล, ศูนย์ปฏิบัติการทุนระเบิดแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๒๐ เมษายน ๒๕๔๙.

^{๓๒} “Thailand and Slovenia to boost economic cooperation and increase trade volume,” *Thai News Service*, กรุงเทพฯ, ๒๘ เมษายน ๒๕๔๙.

รายงานสถานการณ์ทุ่นระเบิดในประเทศไทยประจำปี

๒๕๔๙

๓๕

องค์การแฮนดิแคป อินเตอร์เนชั่นแนล	โครงการในประเทศไทย	
โครงการงานพัฒนาด้านความพิการ	๔๖,๑๙๓	คน
และโครงการชายแดนไทย-พม่า	๘,๐๑๘	คน
องค์การเยสอิตสงเคราะห์ผู้ลี้ภัย	๒๔	คน
และมูลนิธิพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ	ซึ่งไม่ได้บันทึกข้อมูลไว้	
นอกจากนี้ ประชาชนมากกว่า	๑,๘๙๓,๗๕๐	คน
ฟังโฆษณาการณรงค์ทางวิทยุขององค์การแฮนดิแคป		
อินเตอร์เนชั่นแนล	โครงการในประเทศไทย	
ซึ่งมีเนื้อหาเรื่องการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิด		

ตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ จนถึงสิ้นปี ๒๕๔๘
 กิจกรรมการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิดของ
 ศทช. เข้าถึงประชาชนทั้งสิ้น ๑,๒๑๒ หมู่บ้าน (ประชาชน
 ๗๘๔,๖๖๑ คน) และติดป้ายแจ้งเตือนทั้งสิ้น ๔,๕๕๓ ป้าย
 นปท. ทั้ง ๔
 หน่วยมีหน้าที่ดำเนินกิจกรรมการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัย
 จากทุ่นระเบิดในพื้นที่ปฏิบัติงานของแต่ละหน่วย
 ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในเขตชายแดนไทย-กัมพูชา และไทย-ลาว^{๓๔} P
 ในปี ๒๕๔๘
 กิจกรรมการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิดในประเ

ตามรูปแบบการรายงานของ Landmine

^{๓๓} ศทช. “รายงานปฏิบัติการประจำเดือน: มกราคม-ธันวาคม ๒๕๔๘”
 ได้รับเมื่อ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๙.

สถิติเหล่านี้ไม่ตรงกับรายงานประจำปีตามเว็บไซต์ของ ศทช.; ข้อมูลโดย
 ศูนย์เตรียมความพร้อมป้องกันภัยพิบัติแห่งเอเชีย (ADPC)
 สำนักงานคาทอลิกสงเคราะห์ผู้ประสบภัยและผู้ลี้ภัย (COERR) มูลนิธิ
 พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ (GCCF) องค์การแฮนดิแคป
 อินเตอร์เนชั่นแนล โครงการในประเทศไทย (HI in Thailand) และ
 องค์การเยสอิตสงเคราะห์ผู้ลี้ภัยเอเชียแปซิฟิก (JRS).

^{๓๔} ศทช.
 “สรุปผลการดำเนินงานด้านการปฏิบัติการทุ่นระเบิดในประเทศไทย
 ๒๕๔๓-๒๕๔๘,” www.tmac.go.th.

๓๖ รายงานสถานการณ์ทุ่นระเบิดในประเทศไทยประจำปี ๒๕๔๙

ทศไทย ครอบคลุมทั้งสิ้น ๑๘ จังหวัด จากทั้งหมด ๒๗ จังหวัดที่ได้รับผลกระทบจากทุ่นระเบิด

ณ เดือนมีนาคม ๒๕๔๙ ศทช. ยังไม่ได้พัฒนาแผนการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิดระดับชาติ แต่ผู้อำนวยการ ศทช. กล่าวถึงประเด็นนี้ว่าเป็นงานสำคัญเร่งด่วนงานหนึ่ง^{๓๕}P

ขีดความสามารถและทรัพยากรสำหรับการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิดในประเทศไทย ประกอบไปด้วย เจ้าหน้าที่ด้านการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิดจำนวน ๓๒ คน ได้แก่ ที่ปรึกษาด้านเทคนิคการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิด ๒ คน ขององค์การเฮนติแคป อินเตอร์เนชั่นแนล โครงการในประเทศไทย เจ้าหน้าที่การให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิดของ นปท. ๒๓ คน ADPC ๒ คน COERR ๒ คน JRS ๑ คน และเจ้าหน้าที่โครงการการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิดในจังหวัดฉะเชิงเทราและศรีสะเกษ องค์การเฮนติแคป อินเตอร์เนชั่นแนล โครงการในประเทศไทย ๒ คน

ปี ๒๕๔๘ ศทช. ดำเนินกิจกรรมการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิดในชุมชนที่ได้รับผลกระทบจำนวน ๔๑๗ หมู่บ้าน โดยผ่าน นปท. ทั้ง ๔ หน่วย ซึ่งมีหน่วยปฏิบัติงานด้านชุมชนสัมพันธ์ ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิด ๑๗ คน^{๓๖}P ผู้ทำหน้าที่ให้ความรู้ได้แก่ เจ้าหน้าที่ทหารของ นปท.

^{๓๕} การสัมภาษณ์ พลตรีธำรงค์ดี ดิมงคล, ศทช., กรุงเทพฯ, ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙.

^{๓๖} การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ พลตรีธำรงค์ดี ดิมงคล, ศทช., กรุงเทพฯ, ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๙.

แต่ละหน่วย

ซึ่งผ่านการอบรมจากศูนย์อบรมการปฏิบัติการแจ้งเตือน
ให้ความรู้และหาข่าวของ ศทช. ในจังหวัดลพบุรี ศูนย์อบรมนี้
ก่อตั้งเมื่อปี ๒๕๔๒

มีเจ้าหน้าที่ให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุนระเบิดประจำอยู่
ที่ ๖ คน จนถึงสิ้นปี ๒๕๔๘ ได้จัดอบรมให้แก่
เจ้าหน้าที่ให้ความรู้แจ้งเตือนจำนวน ๓๑๔ คน^{๓๓} ในปี ๒๕๔๘
มีผู้ผ่านการฝึกอบรมจำนวน ๕๔ คน โดย ๑๔
คนมาจากมูลนิธิลุ่มน้ำโขงเพื่อพัฒนาแบบยั่งยืน (MOM)
ซึ่งมีแผนงานจัดทำโครงการการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจา
กทุนระเบิดที่อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
โดยขณะนี้กำลังระดมประมาณ^{๓๔} P

ทีมเจ้าหน้าที่ให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุนระเบิดของ
นปท. จะใช้เวลาประมาณ ๒
สัปดาห์ในการทำงานในหมู่บ้านหนึ่ง มีหน้าที่หลัก คือ
การปักป้ายแจ้งเตือนภัย และการรณรงค์สร้างความตระหนัก
ในปี ๒๕๔๘ มีการปักป้ายแจ้งเตือนภัย ๒,๐๔๐ ป้าย
ส่วนการรณรงค์สร้างความตระหนักนั้นครอบคลุมถึงหัวข้ออื่นด้ว
ย เช่น การเกษตร และยาเสพติด^{๓๕} P ถึงแม้ว่าในปี ๒๕๔๘
ศทช. จะมิงบประมาณจำกัด แต่ นปท.
มีแนวทางดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น
ทำให้จำนวนผู้ได้รับความรู้เพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าตัวจากปี

^{๓๓} การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ พันเอกศิระชัย ทับทิมเทศ, ศทช.,
กรุงเทพฯ, ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๙.

^{๓๔} การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ พลตรีธำรงค์ศักดิ์ ดิมงคล, ศทช.,
กรุงเทพฯ, ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๙.

^{๓๕} การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ นาวาเอกอดิเรก พัฒนมนงค,
ผู้บังคับการ, นปท.๒, ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙.

๒๕๔๗P^{๑๐}P

ศูนย์เตรียมความพร้อมป้องกันภัยพิบัติแห่งเอเชีย (ADPC) โดยการสนับสนุนจากยูนิเซฟ ดำเนินโครงการการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิดต่อเนื่องจากปี ๒๕๔๓ ให้กับนักเรียนและครูในชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากทุ่นระเบิดในจังหวัดแม่ฮ่องสอน บริเวณชายแดนไทย-พม่า ระยะเวลาโครงการตั้งแต่ มีนาคม ๒๕๔๗ - มีนาคม ๒๕๔๘ จัดการฝึกอบรมให้กับนักเรียน ๓๐๐ คน และครู ๑๐๐ คน จากโรงเรียน ๘๒ แห่ง ในอำเภอเมือง ขุนยวม แม่สะเรียง สบเมย และปางมะผ้าP^{๑๑}P โครงการใหม่ของ ADPC เริ่มต้นในเดือนเมษายน ๒๕๔๙ โดยได้รับการสนับสนุนจากองค์การยูนิเซฟอีกครั้ง ADPC มีแผนงานดำเนินกิจกรรมการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิดให้กับเด็กนักเรียนโดยตรงผ่านการจัดค่ายเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลสถานการณ์ทุ่นระเบิดระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับชุมชนP^{๑๒}P

ในปี ๒๕๔๘ COERR ดำเนินโครงการการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิดในอำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว จัดอบรมเรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิดให้กับครู ๑๐๐ คน และนักเรียน ๓,๑๑๘ คน และมีผู้ได้รับความรู้ทางอ้อมอีก

^{๑๐} การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ พลตรีอำรงค์ศักดิ์ ติมงคล, ศทช., กรุงเทพฯ, ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๙.

^{๑๑} ข้อมูลตอบแบบสอบถาม Landmine Monitor โดย พีรวิทย์ ธรรมาภิมณฑ์, ADPC, ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙; ดู Landmine Monitor Report ๒๐๐๕ หน้า ๕๗๐. ADPC เป็นองค์พัฒนาเอกชนระหว่างประเทศที่มีสำนักงานอยู่ ณ กรุงเทพฯ, www.adpc.net.

^{๑๒} การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ สิริกาญจน์ คหัญฐา, เจ้าหน้าที่ประสานงานภาครัฐ, ADPC, กรุงเทพฯ, ๒๖ เมษายน ๒๕๔๙.

ตามรูปแบบการรายงานของ Landmine

๓,๘๘๘

คน

ซึ่งเป็นประชาชนที่ได้รับความรู้ผ่านทางลูกหลานในครอบครัวที่
ได้รับการอบรมจาก COERR
การอบรมจัดขึ้นช่วงก่อนปิดภาคเรียนในปี ๒๕๔๘ และ ๒๕๔๙
เพราะในช่วงปิดภาคเรียนนักเรียนต้องไปช่วยผู้ปกครองทำงานใน
พื้นที่ที่อาจมีทุ่นระเบิด นอกจากนี้ COERR
ยังเชิญเหยื่อภัยทุ่นระเบิดมาถ่ายทอดประสบการณ์จริงในการฝึก
อบรมด้วย P^{๘๓}P

GCCF

จัดกิจกรรมการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิดผ่านท
างเจ้าหน้าที่เก็บกู้ที่เป็นพลเรือน
โดยมีการติดป้ายแจ้งเตือนภัยและให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัย
จากทุ่นระเบิดไปพร้อมกัน

แต่ไม่มีการบันทึกจำนวนผู้ที่ได้รับความรู้อย่างเป็นทางการ
GCCF

ดำเนินกิจกรรมการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิดที่
อำเภอทาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ระหว่าง เดือนพฤษภาคม - ตุลาคม
๒๕๔๗ โดยได้รับทุนสนับสนุนจากประเทศญี่ปุ่น นอกจากนี้
GCCF

ยังดำเนินกิจกรรมการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิด
ตั้งแต่ กลางปี ๒๕๔๗ - กลางปี ๒๕๔๘
ระหว่างดำเนินโครงการเก็บกู้และการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบ
ภัยจากทุ่นระเบิด ในอำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี

^{๘๓} ข้อมูลตอบแบบสอบถาม Landmine Monitor โดย เครื่องมาศ
พลประทีป, ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายปฏิบัติการ, COERR, ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๙;
ดู Landmine Monitor Report ๒๐๐๕ หน้า ๕๗๐. COERR
เป็นองค์พัฒนาเอกชนระดับประเทศ
ซึ่งถูกก่อตั้งโดยสภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย ในปี ๒๕๒๑,
www.coerr.org, กิจกรรมการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิด
เริ่มต้นตั้งแต่ปี ๒๕๔๔; ดู Landmine Monitor Report ๒๐๐๒ หน้า
๔๙๑.

และอำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว^{๔๔}P

หลังจากสิ้นสุดโครงการการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจาก
ทุ่นระเบิดในจังหวัดอุบลราชธานีและศรีสะเกษ เมื่อเดือนเมษายน
๒๕๔๘ องค์การเฮนติแคป อินเตอร์เนชั่นแนล
โครงการในประเทศไทย

ได้จัดสรรเงินรางวัลที่ได้รับจากกระทรวงการต่างประเทศให้กับค
รผู้เคยร่วมโครงการฯ

ที่ต้องการจัดกิจกรรมการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระ
เบิดในโรงเรียนของตนเอง จำนวน ๑๐ โรงเรียน
กิจกรรมจัดขึ้นในจังหวัดอุบลราชธานีและศรีสะเกษช่วงเดือนสิง
หาคม ๒๕๔๘ - มีนาคม ๒๕๔๙ มีผู้ได้รับความรู้จำนวน
๔๖,๑๙๓ คน ครูจาก ๔

โรงเรียนผลิตสื่อการสอนเรื่องการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจ
จากทุ่นระเบิด และครูอีก ๖

โรงเรียนที่เหลือจัดกิจกรรมการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจาก
ทุ่นระเบิด ได้แก่ กิจกรรมวาดรูป ปั่นดินน้ำมัน
และการทำแผนที่ชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากทุ่นระเบิด

ในเดือนเมษายน ๒๕๔๙ องค์การเฮนติแคป อินเตอร์เนชั่นแนล
โครงการในประเทศไทย

เริ่มต้นโครงการการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิดใ
ดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในจังหวัดสุรินทร์และบุรีรัมย์

โดยได้รับทุนสนับสนุนจากองค์การยูนิเซฟ

ซึ่งมีระยะเวลาดำเนินงาน ๑ ปี^{๔๕}P

^{๔๔} ข้อมูลตอบแบบสอบถาม Landmine Monitor โดย ชนุต สุทอง,
ผู้ประสานงาน, GCCF, ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๙; ดู Landmine Monitor
Report ๒๐๐๕ หน้า ๕๗๓.

^{๔๕} ข้อมูลโดย ประพาฬรัตน์ คชเสนา, ผู้ประสานงานโครงการ,
องค์การเฮนติแคป อินเตอร์เนชั่นแนล โครงการในประเทศไทย, ๒๑
กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙; จดหมายอิเล็กทรอนิกส์จาก สุมิรา ชนเห็นชอบ,
ผู้จัดการงานพัฒนาด้านความพิการ, องค์การเฮนติแคป อินเตอร์เนชั่นแนล

รายงานสถานการณ์ทุ่นระเบิดในประเทศไทยประจำปี

๒๕๔๙

๔๑

ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ องค์การแฮนดิแคป อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล โครงการในประเทศไทย โครงการงานพัฒนาด้านความพิการโดยการสนับสนุนของคณะกรรมการยุทธศาสตร์สำหรับแก้ไขปัญหาดูแลเด็กยากจนและเด็กด้อยโอกาส

สิ้นสุดการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กพิการโดยชุมชนในเขตชายแดนจังหวัดศรีสะเกษและอุบลราชธานี ซึ่งมีระยะเวลาดำเนินงาน ๑๔ เดือน ในโครงการนี้ องค์การแฮนดิแคป อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล ผลิตสโปตวิทยุที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการป้องกันความพิการ ความยาวประมาณ ๒ นาที จำนวน ๓๐ สโปต และออกอากาศผ่านสถานีวิทยุกระจายเสียงประจำจังหวัดศรีสะเกษ และอุบลราชธานี เนื้อหาครอบคลุมหัวข้อ ความปลอดภัยบนท้องถนน อนามัยแม่และเด็ก และการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิด โดยสโปตวิทยุดังกล่าว เข้าถึงผู้ฟังทั้งสิ้น ๑,๘๙๓,๗๕๐ คน^{๑๖} P

ปี ๒๕๔๘ องค์การแฮนดิแคป อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนลในประเทศไทย โครงการชายแดนไทย-พม่าดำเนินโครงการการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิดอย่างต่อเนื่องในพื้นที่พักพิงชั่วคราวสำหรับผู้หนีภัยจากการสู้รบ จำนวน ๙ แห่ง (เพิ่มขึ้น ๑ แห่ง จากปี ๒๕๔๘) บริเวณชายแดนไทย-พม่า ในจังหวัดตาก แม่ฮ่องสอน ราชบุรี และกาญจนบุรี โดยการสนับสนุนจากสำนักข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR)

โครงการในประเทศไทย, ๒๗ เมษายน ๒๕๔๙; ดู Landmine Monitor Report ๒๐๐๕ หน้า ๕๖๙.

^{๑๖} ข้อมูลโดย จารุวรรณ ทิวะศิริ, ผู้ประสานงานโครงการ, แผนกงานพัฒนาด้านความพิการ, องค์การแฮนดิแคป อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล โครงการในประเทศไทย, ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙.

สำนักงานช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแห่งสหภาพยุโรป (ECHO) และยุโรปเอ็ด (EuropeAid)^{๘๓} ที่ปรึกษาเรื่องการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิด ๖ คน และเจ้าหน้าที่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราว ๑๗ คน เผยแพร่ความรู้ให้กับผู้หนีภัยจากการสู้รบ จำนวน ๘,๐๑๘ คน รวมทั้งเผยแพร่โปสเตอร์การให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิด ๕,๐๐๐ แผ่น และแผ่นป้ายประชาสัมพันธ์การให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิด จำนวน ๑๐ ชุด ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวP^{๘๔}P

เดือนมิถุนายน ๒๕๔๘ JRS เริ่มโครงการการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิด ระยะเวลา ๑ ปี ในชุมชนผู้อพยพชาวไทยใหญ่ ตำบลเปียงหลวง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ JRS จัดหลักสูตรการอบรมสำหรับผู้ฝึกอบรม (Training of trainer) ให้กับชาวบ้าน ๒๔ คน โดยมีเจ้าหน้าที่ด้านการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิดจากองค์การเฮนติแคป อินเทอร์เน็ต อินเทอร์เน็ต โครงการในประเทศไทย ๒ คน เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ JRS คาดหวังว่าผู้เข้าร่วมอบรมจะไปจัดกิจกรรมการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิดให้กับชาวบ้าน จำนวน ๖๐๐ คน และนักเรียน จำนวน ๒๕๐ คน ในชุมชนของพวกเขาP^{๘๕}P

^{๘๓} การสัมภาษณ์ พอล สจวร์ต ย็อน, องค์การเฮนติแคป อินเทอร์เน็ต อินเทอร์เน็ต โครงการในประเทศไทย, กรุงเทพฯ, ๗ มีนาคม ๒๕๔๙; การสัมภาษณ์ อีวัน เตโบต์, ผู้อำนวยการ, องค์การเฮนติแคป อินเทอร์เน็ต อินเทอร์เน็ต โครงการในประเทศไทย, แม่สอด, ๒๒ มิถุนายน ๒๕๔๙.

^{๘๔} การสัมภาษณ์ พอล สจวร์ต ย็อน, ผู้จัดการโครงการชายแดนไทย-พม่า, องค์การเฮนติแคป อินเทอร์เน็ต อินเทอร์เน็ต โครงการในประเทศไทย, กรุงเทพฯ, ๗ มีนาคม ๒๕๔๙.

^{๘๕} ข้อมูลตอบแบบสอบถาม Landmine Monitor โดย เสริมสิริ อิงคะวณิช, ผู้ประสานงาน, TCBL/JRS, ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙.

ความช่วยเหลือและทุนสนับสนุนในปฏิบัติการทุ่นระเบิด

ในปี ๒๕๔๘ มี ๓

ประเทศรายงานว่าได้ให้ทุนสนับสนุนปฏิบัติการทุ่นระเบิดในประเทศไทยเป็นจำนวน ๖๑๔,๔๔๑ เหรียญสหรัฐ เมื่อปี ๒๕๔๗

Landmine Monitor ระบุว่า

มีจำนวนเงินบริจาคจากผู้บริจาคต่างประเทศทั้งสิ้น ๙๖๔,๙๔๕ เหรียญสหรัฐ TP^{๙๐}PT ผู้บริจาคในปี ๒๕๔๘ ได้แก่

- ประเทศออสเตรเลีย: บริจาค ๑๒๙,๖๘๕ เหรียญออสเตรเลีย (๙๘,๙๑๑ เหรียญสหรัฐ) ให้กับ AUSTCARE ซึ่งดำเนินงานร่วมกับองค์การเฮนดิแคป อินเตอร์เนชั่นแนล ในการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิดสำหรับผู้พยายพรบริเวณชายแดนไทย-พม่า P^{๙๐}P
- ประเทศญี่ปุ่น: บริจาค ๕๕,๘๘๔,๑๗๔ เยน (๕๐๗,๕๓๐ เหรียญสหรัฐ) ให้กับ JAHDS ในการเก็บกู้กวาดล้างทุ่นระเบิดระยะที่สอง บริเวณเขาพระวิหาร ใกล้กับชายแดนไทย-กัมพูชา P^{๙๒}P

^{๙๐} ดู Landmine Monitor Report ๒๐๐๕ หน้า ๕๗๐.

^{๙๑} จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ จาก แคทเทอรีน เบนเนท, AusAID, ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๙. ในที่นี้ใช้อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยปี ๒๕๔๘: ๑ เหรียญออสเตรเลีย เท่ากับ ๐.๗๖๒๗ เหรียญสหรัฐ. ธนาคารกลางสหรัฐ, “รายการอัตราแลกเปลี่ยน (รายปี),” ๓ มกราคม ๒๕๔๙. ตัวเลขนี้ถูกรายงานว่าเป็นเงินบริจาคสำหรับปฏิบัติการด้านทุ่นระเบิดในประเทศไทยมาด้วยเช่นกัน.

^{๙๒} จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ จาก คิตากาวา ยัสสุ, คณะญี่ปุ่นรณรงค์เพื่อยุติทุ่นระเบิด (Japan Campaign to Ban Landmine: JCBL), มีนาคม-พฤษภาคม ๒๕๔๙, โดยในจดหมายมีข้อมูลแปลแล้วซึ่ง JCBL ได้รับมาจากกองความช่วยเหลือเพื่อมนุษยธรรม, กรมความร่วมมือพหุภาคี, ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘ และจากกองอาวุธตามแบบ, กรมวิทยาศาสตร์และการไม่แพร่อาวุธ, ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙.

ตามรูปแบบการรายงานของ Landmine

๔๔ รายงานสถานการณ์ทุ่นระเบิดในประเทศไทยประจำปี ๒๕๔๙

- ประเทศสหรัฐอเมริกา: บริจาค ๘,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ จากกระทรวงกลาโหมP^{๙๓}P

นอกจากนั้น ศทพ. ยังได้รับความช่วยเหลือในรูปที่ไม่ใช่เงินจากประเทศจีน ประกอบด้วยเครื่องตรวจค้นทุ่นระเบิด ๕๐ เครื่อง และอุปกรณ์อื่น ระเบิด ๒๐,๐๐๐ กิโลกรัม ผู้เชี่ยวชาญฝึกอบรม ๑๐ คน และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ศทพ. ประเมินว่าค่าใช้จ่ายในการอบรมครั้งนี้อยู่ที่ประมาณหนึ่งล้านเหรียญสหรัฐP^{๙๔}P

ในปีงบประมาณ ๒๕๔๙ (๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ - ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙) ศทพ. ได้รับงบประมาณ ๑๘.๒๑ ล้านบาท (๔๕๒,๔๐๐ เหรียญสหรัฐ) จากรัฐบาลโดยผ่านทางกระทรวงกลาโหมP^{๙๕}P

อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยปี ๒๕๔๘: ๑ เหรียญสหรัฐ เท่ากับ ๑๑๐.๑๑ เยน. ธนาคารกลางสหรัฐ, “รายการอัตราแลกเปลี่ยน (รายปี),” ๓ มกราคม ๒๕๔๙.

^{๙๓} ตารางงบประมาณรัฐบาลสหรัฐ ตามลำดับเวลา ซึ่งมีข้อมูลปี ๒๕๔๘ รวมอยู่, จัดทำโดยอิเล็กทรอนิกส์จาก แอนเจลา แอล เจฟฟรีย์, ผู้เชี่ยวชาญการบริหารการเงิน, กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐ, ๘ มิถุนายน ๒๕๔๙. ไม่ทราบแน่ชัดว่าเงินจำนวนนี้นำไปใช้เพื่อการใด.

^{๙๔} ถ้อยแถลงของประเทศไทย, การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญา ครั้งที่ ๖, กรุงเทพฯ, ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘; การสัมมนา พลตรีธีรารัตน์ ติมมคง, ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๑๔ กุมภาพันธ์ และ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๙; “Chinese Experts to Help Landmine Clearance in Thailand,” www.chinaview.cn, เข้าถึงเมื่อ ๗ กันยายน ๒๕๔๙; รายงานประเทศจีน

อนุสัญญาว่าด้วยการห้ามหรือการจำกัดการใช้อาวุธบางชนิดที่ก่อให้เกิดการบาดเจ็บร้ายแรงมากเกินไปหรือก่อให้เกิดผลโดยไม่จำกัดเป้าหมาย พิธีสารฉบับแก้ไขครั้งที่ ๒ มาตรา ๑๓ ฟอรัม อี, ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๘.

^{๙๕} อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยปี ๒๕๔๘: ๔๐.๒๕๒ บาท เท่ากับ ๑ เหรียญสหรัฐ. ธนาคารกลางสหรัฐ, “รายการอัตราแลกเปลี่ยน (รายปี),” ๓ มกราคม ๒๕๔๙; ดู Landmine Monitor Report ๒๐๐๕ หน้า ๕๗๐.

รายงานสถานการณ์ทุ่นระเบิดในประเทศไทยประจำปี

๒๕๔๙

๔๕

ซึ่งลดลงมากกว่าครึ่งจาก งบประมาณ ๓๘.๒๑ ล้านบาท (ประมาณ ๙๕๐,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ) ที่ได้รับปีงบประมาณ ๒๕๔๘P^{๙๖}P

JAHDS ได้รับเงินสนับสนุนเพิ่มเติมอีกประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ โดยประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ ได้รับจากบริษัทเอกชนญี่ปุ่นและบริษัทเอกชนเกาหลี และอีกประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ ได้รับจากผู้บริจาครายย่อย รวมทั้งได้รับบริจาคอุปกรณ์จากบริษัทในประเทศไทยP^{๙๗}P

ในปี ๒๕๔๘ องค์การเฮนติแคป อินเตอร์เนชั่นแนล โครงการในประเทศไทย โครงการชายแดนไทย-พม่า ได้รับเงินสนับสนุนจำนวน ๑๘,๗๑๙,๔๐๐ บาท (๔๖๕,๐๕๕ เหรียญสหรัฐ) สำหรับโครงการการให้ความรู้เรื่องการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิด และการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากทุ่นระเบิด โดยได้รับจาก ECHO จำนวน ๑๐,๐๙๐,๐๐๐ บาท (๒๕๐,๖๗๐ เหรียญสหรัฐ) จากยุโรปเอ็ด จำนวน ๘๐๐,๐๐๐ บาท (๑๙,๘๗๕

^{๙๖} กระทรวงการต่างประเทศ,

“การดำเนินการปฏิบัติการทุ่นระเบิดสังหารบุคคล,”

จดหมายกระทรวงการต่างประเทศ เลขที่ ๑๐๐๕/๓๕๐ ถึงนายกรัฐมนตรี (คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ), ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๙;

รายงานความโปร่งใสตามมาตรา ๗ แบบฟอร์ม เจ, ๒๕ เมษายน ๒๕๔๙;

อัจฉรา อัจฉมาภชาติ, “Cleaning the Border: Landmine Goal Unlikely to be Reached,” *บางกอกโพสต์*, ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘. ดู Landmine Monitor Report ๒๐๐๕, หน้า ๕๗๐. อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยปี ๒๕๔๗: ๔๐.๒๗๑ บาท เท่ากับ ๑ เหรียญสหรัฐ. ธนาคารกลางสหรัฐ, “รายการอัตราแลกเปลี่ยน (รายปี),” ๓ มกราคม ๒๕๔๘.

^{๙๗} จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ จาก ญัฐพงศ์ พัดพระพรหม, ผู้ช่วยผู้จัดการ, JAHDS, ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๙.

๔๖ รายงานสถานการณ์ที่นาระเบิดในประเทศไทยประจำปี ๒๕๔๙

เหรียญสหรัฐ) และจากUNHCR^{๙๘} จำนวน ๗,๘๒๙,๔๐๐ บาท (๑๙๔,๕๑๐ เหรียญสหรัฐ) นอกจากนี้ องค์การแฮนติแคป อินเตอร์เนชันแนล โครงการในประเทศไทยเองจัดสรรเงินทุน ๔,๒๐๐,๐๐๐ บาท (๑๐๔,๓๔๓ เหรียญสหรัฐ) สำหรับโครงการชายแดนไทย-พม่า และ ๒,๑๔๖,๕๒๒ บาท (๕๓,๓๒๗ เหรียญสหรัฐ) สำหรับกิจกรรมอื่นในประเทศไทย P^{๙๙}P

^{๙๘} เงินสนับสนุนบางส่วนใช้สำหรับผู้ลี้ภัยสัญชาติพม่า และผู้รอดชีวิตจากภัยที่นาระเบิด

^{๙๙} ข้อมูลโดย จุฑามาศ สมันนะ, ผู้จัดการฝ่ายการเงิน, องค์การแฮนติแคป อินเตอร์เนชันแนล โครงการในประเทศไทย, ๑๖ มีนาคม และ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๙.

ผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจากภัยทุ่นระเบิดและสรรพาวุธที่ยังไม่ระเบิด

ในปี ๒๕๔๘ ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ (ศทช.) โรงพยาบาล และสื่อหนังสือพิมพ์บันทึกจำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจากภัยทุ่นระเบิดและสรรพาวุธที่ยังไม่ระเบิดรายใหม่ อย่างน้อยที่สุด ๕๑ ราย โดย ๑ รายเสียชีวิต และอีก ๕๐ ราย ได้รับบาดเจ็บ^{๑๐๐} P

หน่วยปฏิบัติการทุ่นระเบิดเพื่อมนุษยธรรม (นปท.) ทั้ง ๔ แห่งของ ศทช. บันทึกสถิติผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตรายใหม่ทั้งสิ้น ๑๘ ราย โดยเสียชีวิต ๑ ราย และได้รับบาดเจ็บ ๑๗ ราย ซึ่งลดลงจากปี ๒๕๔๗ ที่มีผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตทั้งสิ้น ๒๔ ราย^{๑๐๑} P นปท. ๑ (ครอบคลุมจังหวัดสระแก้ว) และ นปท. ๒ (จังหวัดจันทบุรีและตราด)

รายงานจำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บจากภัยทุ่นระเบิด ๓ และ ๒ รายตามลำดับ นปท. ๓ (จังหวัดบุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี) รายงานผู้เสียชีวิต ๑ ราย และผู้ได้รับบาดเจ็บ ๑๒ ราย^{๑๐๒} P จากแหล่งข้อมูลอื่นๆ อาทิ สื่อหนังสือพิมพ์และโรงพยาบาล

รายงานสถานการณ์ทุ่นระเบิดพบว่า มีผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตฯ อีกอย่างน้อย ๒๕ ราย นอกเหนือจากจำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตฯ ซึ่ง ศทช. บันทึกไว้ (โดยเสียชีวิต ๓ ราย และได้รับบาดเจ็บ ๒๒ ราย) โรงพยาบาลในประเทศไทยรายงานว่า มีผู้ได้รับ

^{๑๐๐} จดหมายอิเล็กทรอนิกส์จาก ศุภิรา ชนเห็นชอบ, องค์การแฮนด์แคป อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล โครงการในประเทศไทย, ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๙.

^{๑๐๑} ดู Landmine Monitor Report ๒๐๐๕, หน้า ๕๗๑.

^{๑๐๒} ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ, “รายงานปฏิบัติการทุ่นระเบิดเพื่อมนุษยธรรมในประเทศไทย ประจำปี ๒๕๔๙,” เข้าถึงได้จาก www.tmac.go.th, ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙.

๔๘ รายงานสถานการณ์ทุ่นระเบิดในประเทศไทยประจำปี ๒๕๔๙

บาดเจ็บรายใหม่น้อย ๑๙ ราย
ทั้งหมดเป็นผู้รอดชีวิตที่เข้ารับการรักษาพยาบาล
โรงพยาบาลแม่สอด
จังหวัดตากให้การรักษาพยาบาลผู้ได้รับบาดเจ็บรายใหม่ ๓
ราย^{๑๐๓}P โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า กรุงเทพฯ
รายงานผู้ได้รับบาดเจ็บรายใหม่ที่เข้ารับการรักษา
พยาบาล ๑๖ ราย^{๑๐๔}P

รายงานจำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต
นอกพื้นที่ปฏิบัติการของหน่วย นปท. ซึ่งรายงานตามสื่อต่างๆ
นั้น ยังรวมถึงอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม และ ๑๖
เมษายน ๒๕๔๘
โดยชาวบ้านรายหนึ่งสูญเสียขาทั้งสองข้างและอีกรายหนึ่งสูญเสีย
ขาหนึ่งข้างในอุบัติเหตุจากทุ่นระเบิด ในวันที่ ๑๖ เมษายน
เหตุการณ์ต่างวาระกัน ชายวัยรุ่น ๒ ราย และ อดีตทหาร ๑ ราย
เสียชีวิตจากลูกกระสุนปืนเอ็ม ๓๙
ขณะพยายามแกะลูกกระสุนในอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา วันที่
๑๔ พฤษภาคม ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน
ชาวบ้านรายหนึ่งต้องสูญเสียขาหนึ่งข้างในอุบัติเหตุจากทุ่นระเบิด
ต่อมาได้รับความช่วยเหลือด้านคำรักษาพยาบาลจากคณะกรรมการ
กาชาดสากล (ICRC)^{๑๐๕}

ในปี ๒๕๔๙ ยังคงมีรายงานผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต

^{๑๐๓} การสัมภาษณ์ บังอร จันทร์ยะคาร, พยาบาลวิชาชีพ, อุดม
สิทธิกาย, ช่างกายอุปกรณ์, และ อำภา เจริญวิไล, ผู้ช่วยเหลือคนไข้,
โรงพยาบาลแม่สอด, ตาก, ๗ มีนาคม ๒๕๔๙;
“รายงานจำนวนผู้ป่วยที่บาดเจ็บจากสถานการณ์ชายแดน จังหวัดตาก ปี
๒๕๔๘, โรงพยาบาลแม่สอด, ตาก, ๒๕๔๘, ได้รับ ๗ มีนาคม ๒๕๔๙.
^{๑๐๔} การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ พันโทหญิง วันเพ็ญ พรหมณะนันท์,
หัวหน้าทีมทหารวิชาการ ๕, โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า, กรุงเทพฯ, ๒
พฤษภาคม ๒๕๔๙.
^{๑๐๕} ดู Landmine Monitor Report ๒๐๐๕, หน้า ๕๗๑.

ตามรูปแบบการรายงานของ Landmine

อย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งถึงเดือนพฤษภาคม
มีผู้ได้รับบาดเจ็บอย่างน้อย ๑๔ ราย^{๑๐๖}P
ในเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ ศทช.
รายงานผู้ได้รับบาดเจ็บรายใหม่จำนวน ๔ ราย^{๑๐๗}P
จากแหล่งข้อมูลทางสื่อและโรงพยาบาล
รายงานสถานการณ์ทุนระเบิดพบว่า
มีผู้ได้รับบาดเจ็บรายใหม่อย่างน้อย ๔ ราย ในวันที่ ๑
กุมภาพันธ์ ผู้ลี้ภัยในศูนย์อพยพปางควาย
จังหวัดแม่ฮ่องสอนรายหนึ่งเหยียบทุนระเบิดได้รับบาดเจ็บ^{๑๐๘}
P ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเมษายน ๒๕๔๙
โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า กรุงเทพฯ
รายงานผู้รอดชีวิตจากภัยทุนระเบิดรายใหม่ที่เข้ารับการรักษาพยาบาลจำนวน ๓ ราย^{๑๐๙}P

ในวันที่ ๓ พฤษภาคม
เจ้าหน้าที่ไทยเหยียบกับระเบิดได้รับบาดเจ็บ
ขณะดำเนินการสำรวจพื้นที่และความเป็นไปได้ในการก่อสร้างเขื่อนฮัตจีบริเวณฝั่งพม่าใกล้ชายแดนไทยในจังหวัดแม่ฮ่องสอนP

^{๑๐๖} จดหมายอิเล็กทรอนิกส์จาก ศุภิรา ชนเห็นชอบ, องค์การเฮนดีแคป อินเตอร์เนชั่นแนล โครงการในประเทศไทย, ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๙.

^{๑๐๗} ศทช., “รายงานปฏิบัติการทุนระเบิดเพื่อมนุษยธรรมในประเทศไทย ประจำเดือนมกราคม ๒๕๔๙.”

^{๑๐๘} องค์การเฮนดีแคป อินเตอร์เนชั่นแนล โครงการในประเทศไทย, “รายงานประจำเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๙,” โครงการชายแดนไทย-พม่า, ประเทศไทย, ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๙; จดหมายอิเล็กทรอนิกส์จาก พอล ย็อน, องค์การเฮนดีแคป อินเตอร์เนชั่นแนล โครงการในประเทศไทย, ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๙.

^{๑๐๙} การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ พันโทหญิง วันเพ็ญ พรหามณะนันท์, โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า, กรุงเทพฯ, ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๙.

๑๑๐P

แม้ว่า ศทช.
 กำลังพยายามพัฒนาโครงการรวบรวมข้อมูลจากทั่วประเทศ
 แต่ข้อมูลผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต
 ยังคงมาจากหน่วยปฏิบัติการทุ่นระเบิดเพื่อมนุษยธรรม
 ซึ่งครอบคลุมพื้นที่เพียง ๑๖ จังหวัด
 จากจังหวัดที่ได้รับผลกระทบและมีความเสี่ยงสูงทั้งหมด ๒๓
 จังหวัด พื้นที่ปฏิบัติการของ นปท.
 ส่วนใหญ่อยู่ตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา
 นปท. ไม่ได้ปฏิบัติงานในพื้นที่อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

ซึ่งมีทุ่นระเบิดเนื่องจากความขัดแย้งตามแนวชายแดนไทย-พม่า
 มีปี ๒๕๔๖P^{๑๑๐}P

ข้อมูลผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต
 ที่ครบถ้วนสมบูรณ์ที่สุดยังคงเป็นข้อมูลที่รวบรวมจากการสำรวจ
 ผลกระทบจากทุ่นระเบิดในประเทศไทยซึ่งเสร็จสิ้นในปี ๒๕๔๔
 จากการสำรวจพบว่า มีผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต ทั้งสิ้น
 ๓,๔๖๘ ราย โดยในจำนวนนี้เสียชีวิต ๑,๔๙๗ ราย
 และได้รับบาดเจ็บ ๑,๙๗๑ รายP^{๑๑๒}P จากปี ๒๕๔๔ ถึง ๒๕๔๘
 ศทช. บันทึกจำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต
 ในพื้นที่ปฏิบัติการว่ามีผู้เสียชีวิต ๙ ราย และได้รับบาดเจ็บ ๘๐

^{๑๑๐} “เรียกร่องเล็กสร้างเขื่อน
 หลังนักธรณีวิทยาสูญเสียขาจากกับระเบิด,” *บางกอกโพสต์*, ๕ พฤษภาคม
 ๒๕๔๙.

^{๑๑๑} การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ พันเอกณรงค์ฤทธิ์ สุวรรณบุปผา,
 ศทช., ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๙.

^{๑๑๒} ดู Landmine Monitor Report 2004, หน้า ๘๑๑-๘๑๒.

ตามรูปแบบการรายงานของ Landmine

รายP^{๑๑๓}P

มีการคาดการณ์ว่า

ประเทศไทยมีผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตฯ รายใหม่ประมาณ ๑๐๐ คนต่อปีP^{๑๑๔}P

ณ

เดือนมีนาคม

๒๕๔๙

ยังไม่มีรายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับแผนงานของกระทรวงการ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เรื่องการปรับระบบการเก็บ ข้อมูลผู้พิการเดิมให้รวมการบาดเจ็บจากที่รุนแรงเข้าไว้ด้วยP^{๑๑๔}P ซึ่งในเรื่องนี้ได้มีการหารือกันในงานสัมมนาของ ศทช. ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๖-๒๘ เมษายน ๒๕๔๙

การช่วยเหลือผู้รอดชีวิตจากภัยที่รุนแรง

ในการประชุมทบทวนกระบวนการอนุญาตห้ามที่รุนแรงครั้งที่ ๑ ประเทศไทยถูกระบุว่า เป็นหนึ่งใน ๒๔ รัศมีชาติอนุญาตที่มีผู้รอดชีวิตจากภัยที่รุนแรงเป็นจำนวนมาก และ “มีพันธะต้องรับผิดชอบดำเนินการมากที่สุด

ขณะเดียวกันก็มีความต้องการและความคาดหวังให้ความช่วยเหลืออย่างมากที่สุดเช่นกัน”

^{๑๑๓} ศทช.,

“สรุปผลการปฏิบัติการที่รุนแรงเพื่อมนุษยธรรมในประเทศไทย ปี ๒๕๔๓-๒๕๔๘.”

^{๑๑๔} ถ้อยแถลงของประเทศไทย,

การประชุมคณะกรรมการประจำด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รอดชีวิตจาก ภัยที่รุนแรงและการบูรณาการด้านเศรษฐกิจและสังคม, นครเจนีวา, ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๘.

^{๑๑๕} ถ้อยแถลงของประเทศไทย,

การประชุมรัศมีชาติอนุญาตห้ามที่รุนแรงครั้งที่ ๖, กรุงซาเกร็บ, ๑ ธันวาคม ๒๕๔๘; การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ พลตรี อังรงค์ศักดิ์ ดิมงคล, ศทช., กรุงเทพฯ, ๒๐ เมษายน ๒๕๔๙.

รายงานสถานการณ์ทุนระเบิดในประเทศไทยประจำปี

๒๕๔๙

๕๓

ดำเนินการด้านกฎหมายเพื่อปกป้องสิทธิผู้รอดชีวิตจากภัยทุระเบิดและผู้พิการอื่นๆ อย่างมีประสิทธิภาพ และการพัฒนากลไกความร่วมมือเพื่อคุณภาพชีวิตและการดูแลผู้รอดชีวิตจากภัยทุระเบิด ให้ดีขึ้น^{๑๑๓}P

ในการประชุมคณะกรรมการประจำในเดือนพฤษภาคม

๒๕๔๙

คณะผู้แทนไทยซึ่งไม่มีผู้เชี่ยวชาญด้านการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากทุระเบิดรวมอยู่ด้วยนั้น กล่าวว่าเป็น “ความเป็นหุ้นส่วน การมีส่วนร่วม และการวางแผนนโยบาย” เป็นปัจจัยหลักในการบรรลุวัตถุประสงค์การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากทุระเบิดของประเทศไทย และ ศทช. ได้ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนแม่บทด้านการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากทุระเบิด ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔ ซึ่งได้มีการสรุปร่างแผนแม่บทฉบับสมบูรณ์ในเดือนธันวาคม ๒๕๔๘

แผนแม่บทดังกล่าวอยู่ระหว่างรอการอนุมัติจากคณะกรรมการดำเนินงานทุระเบิดเพื่อนมนุษย์ธรรมในระดับชาติ^{๑๑๔}P

^{๑๑๓} “รายงานล่าสุด การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาห้ามทุระเบิดครั้งที่ ๖ / รายงานความก้าวหน้า กรุงซาเกร็บ,” ส่วนที่ ๒, ภาคผนวก ๕, “วัตถุประสงค์ของการช่วยเหลือผู้รอดชีวิตจากภัยทุระเบิดสำหรับรัฐภาคีที่มีภาระหน้าที่ต่อผู้รอดชีวิตจากภัยทุระเบิดจำนวนมาก,” กรุงซาเกร็บ, ๒๘ พฤศจิกายน - ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘, หน้า ๒๐๔-๒๑๑.

^{๑๑๔} ถ้อยแถลงของประเทศไทย,

การประชุมคณะกรรมการประจำด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รอดชีวิตจากภัยทุระเบิดและการบูรณาการด้านเศรษฐกิจและสังคม, นครเจนีวา, ๘ พฤษภาคม ๒๕๔๙.

๕๔ รายงานสถานการณ์ทุ่นระเบิดในประเทศไทยประจำปี ๒๕๔๙

ประเทศไทยส่งรายงานตามแบบฟอร์ม เจ
ซึ่งเป็นการรายงานตามความสมัครใจแนบไปกับรายงานความโป
รงใส่ตามมาตรา ๗ ประจำปี

ซึ่งเนื้อหาส่วนที่เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยมีเพียง
เรื่องแผนแม่บท ที่อยู่ระหว่างรอการอนุมัติเท่านั้น

ศทช.

รวมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากทุ่นระเบิดเข้าไปในโค
รงการปฏิบัติ

การทุ่นระเบิด

และดำเนินบทบาทเป็นผู้ประสานงานกิจกรรมต่างๆ

ของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชน อย่างไรก็ตาม ศทช.

มิได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย

จากทุ่นระเบิด^{๑๑๙}P และไม่มีรายงานกิจกรรมของ ศทช.

ในเรื่องการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากทุ่นระเบิดในรายงา

นประจำปีเดือนของ ศทช. ที่ลงในเว็บไซต์ ตั้งแต่เดือนมกราคม

๒๕๔๘ ถึง มีนาคม ๒๕๔๙^{๑๒๐}P

ในเดือนพฤษภาคม

๒๕๔๘

ศทช.

จัดประชุมตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชนเรื่องกา

รบูรณาการการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากทุ่นระเบิดเข้ากับ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ฉบับปี

๒๕๕๐-๒๕๕๔)

โดยมีผู้รอดชีวิตจากภัยทุ่นระเบิดเข้าร่วมประชุมในครั้งนี้ด้วยP

^{๑๒๑}P

^{๑๑๙} ดู Landmine Monitor Report ๒๐๐๕, หน้า ๕๗๒.

^{๑๒๐}

การวิเคราะห์รายงานประจำปีของศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ

เดือน มกราคม ๒๕๔๘ - มีนาคม ๒๕๔๙

โดยคณะวิจัยสถานการณ์ทุ่นระเบิด.

^{๑๒๑} ดู Landmine Monitor Report ๒๐๐๕, หน้า ๕๗๒.

ประเทศไทยมีระบบบริการสาธารณสุขในระดับชุมชน
อำเภอ และส่วนกลาง^{๑๒๒} โดยทั่วไป
ผู้รอดชีวิตจากภัยทุ่นระเบิดได้รับความช่วยเหลือทางการแพทย์
อย่างเพียงพอ อย่างไรก็ตาม

ภัยทุ่นระเบิดส่วนใหญ่เกิดกับครอบครัวเกษตรกรที่มีฐานะยากจน
ตามชายขอบของสังคม

ซึ่งขาดแคลนค่าใช้จ่ายสำหรับการรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสมรรถภาพ

ประเทศไทยให้บริการทางการแพทย์และการฟื้นฟูสมรรถภาพผ่าน
ทางระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ^{๑๒๓}

รัฐบาลไทยให้เบี่ยงชีพแก่ผู้รอดชีวิตจากภัยทุ่นระเบิดเพื่อสนับสนุน
ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลจำเป็นฉุกเฉิน^{๑๒๔}
ในระดับอำเภอ

โรงพยาบาลและสถานอนามัยมีความสามารถและสิ่งอำนวยความสะดวก
เพียงพอสำหรับให้บริการดูแลรักษา
พยาบาลทางการแพทย์ฉุกเฉินและฟื้นฟูสมรรถภาพ
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การรักษาคอนไจฉุกเฉิน อย่างไรก็ตาม

^{๑๒๒} “รายงานล่าสุด การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาห้ามทุ่นระเบิดครั้งที่ ๖
/รายงานความก้าวหน้า กรุงซาเกร็บ,” ส่วนที่ ๒, ภาคผนวก ๕,
กรุงซาเกร็บ, ๒๘ พฤศจิกายน - ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘, หน้า ๒๐๕.

^{๑๒๓} ดู Landmine Monitor Report ๒๐๐๔, หน้า ๘๑๒.

^{๑๒๔} ถ้อยแถลงของประเทศไทย,

การประชุมคณะกรรมการประจำด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รอดชีวิตจาก
ภัยทุ่นระเบิดและการบูรณาการด้านเศรษฐกิจและสังคม, นครเจนีวา, ๘
พฤษภาคม ๒๕๔๙.

ในระดับท้องถิ่นยังคงขาดบุคลากรP^{๑๒๔}P

มีการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายโดยโรงพยาบาลทหารและสถานเอนามัย สำหรับการเปลี่ยนหรือซ่อมแซมกายอุปกรณ์รวมทั้งการให้การดูแลผู้เข้ารับบริการบริการนั้น สามารถรับบริการได้จากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ผู้รอดชีวิตจากภัยทุ่นระเบิดและ ผู้พิการอื่นๆ ประสบปัญหาการเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เครื่องช่วยและกายอุปกรณ์ที่มีจำนวนไม่เพียงพอ

และการขาดแคลนช่างกายอุปกรณ์ที่เชี่ยวชาญและบุคลากรด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพของภาครัฐที่จะมาปฏิบัติงานในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยทุ่นระเบิดP^{๑๒๖}P

สถานเอนามัย โรงพยาบาลทหาร และโรงพยาบาลด้านสุขภาพจิตให้บริการปรึกษาเรื่องความเครียดหลังประสบอุบัติเหตุทุ่นระเบิดและมีกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานดำเนินโครงการการบูรณาการด้านเศรษฐกิจและสังคมสำหรับ

^{๑๒๔} “รายงานล่าสุด การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาห้ามทุ่นระเบิดครั้งที่ ๖ /รายงานความก้าวหน้า กรุงซาเกร็บ,” ส่วนที่ ๒, ภาคผนวก ๕, กรุงซาเกร็บ, ๒๘ พฤศจิกายน - ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘, หน้า ๒๐๕-๒๐๖.

^{๑๒๖} “รายงานล่าสุด การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาห้ามทุ่นระเบิดครั้งที่ ๖ /รายงานความก้าวหน้า กรุงซาเกร็บ,” ส่วนที่ ๒, ภาคผนวก ๕, กรุงซาเกร็บ, ๒๘ พฤศจิกายน - ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘, หน้า ๒๐๖-๒๐๗; ถ้อยแถลงของประเทศไทย,

การประชุมคณะกรรมการประจำด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รอดชีวิตจากภัยทุ่นระเบิดและการบูรณาการด้านเศรษฐกิจและสังคม, นครเจนีวา, ๘ พฤษภาคม ๒๕๔๙.

ผู้พิการ กระทรวงฯ
ดำเนินโครงการฝึกอบรมฟื้นฟูอาชีพในศูนย์ฝึกอบรมฯ ทั้ง ๙ แห่ง

และการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้พิการโดยชุมชนในอีกหลายจังหวัด ซึ่งรัฐบาลเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมทั้งหมด

มีการบูรณาการด้านเศรษฐกิจ

และการให้สินเชื่อรายย่อยในระดับหนึ่ง^{๑๒๗}P กระทรวงฯ ได้ขยายโครงการนำร่องการฟื้นฟู

สมรรถภาพผู้พิการโดยชุมชนจาก ๕ จังหวัดเป็น ๑๐ จังหวัด

ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๔๗ ถึง กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙

โดยมีเจ้าหน้าที่อาสาสมัครจำนวน ๒๕๐ คน

ซึ่งสามารถค้นพบผู้พิการรายใหม่ จำนวน ๑๑,๑๙๖ ราย

ในจำนวนนี้ มีผู้พิการ ๕,๓๐๗

รายได้รับการจดทะเบียนคนพิการ, ๑,๑๕๖

รายเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูสมรรถภาพและพัฒนารายบุคคล, ผู้พิการและครอบครัวจำนวน ๒๒,๒๘๔

รายได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในระยะเวลาที่ดำเนินโครงการ^{๑๒๘}P นอกจากนี้ กระทรวงฯ

ยังจัดทำโครงการนำร่องกิจกรรมสร้างรายได้ใน ๒๐

จังหวัดส่งผลให้เกิดการจ้างงานและสร้างรายได้แก่ผู้พิการ ๕๐๐

ราย และตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๔๘ เป็นต้นมา กระทรวงฯ

ดำเนินโครงการนำร่อง การจ้างงานคนพิการใน ๗๕ จังหวัด

โดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประจำจังหวัดทั้ง ๗๑

^{๑๒๗} “รายงานล่าสุด การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาห้ามทุ่นระเบิดครั้งที่ ๖ /รายงานความก้าวหน้า กรุงซาเกร็บ,” ส่วนที่ ๒, ภาคผนวก ๕, กรุงซาเกร็บ, ๒๘ พฤศจิกายน - ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘, หน้า ๒๐๗-๒๑๐.

^{๑๒๘} สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ,

“รายงานผลการดำเนินงานโครงการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน (CBR) ใน ๑๐ จังหวัด ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๔๗ - กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙,” กรุงเทพฯ, ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๙.

จังหวัดจัดทำสัญญาจ้างงานคนพิการเป็นระยะเวลาหนึ่งปี^{๑๒๙}P

ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลักที่ให้การดูแลด้านการแพทย์แก่คนพิการ ในปี ๒๕๔๘ ศูนย์สิรินธรฯ มอบขาเทียมจำนวน ๔๐๐ ข้าง และไม้ค้ำยัน จำนวน ๔๐๐ ข้างแก่ผู้เข้ารับบริการภายในหน่วยงาน

แต่ไม่สามารถระบุจำนวนผู้ประสพภัยจากทุนระเบิดที่เข้ารับบริการได้ ศูนย์สิรินธรฯ

ผลิตเครื่องช่วยและกายอุปกรณ์ให้แก่ผู้เข้ารับบริการในปริมาณที่ใกล้เคียงกันทุกปี เช่นเดียวกันในปี ๒๕๔๘

มีการจัดซื้อจัดหาและแจกจ่ายขาเทียมจำนวน ๒,๓๗๙ ข้าง แก้อีกรถเข็น ๑,๔๙๖ คัน ไม้ค้ำยัน ๕๓๒ คู่ และ ไม้เท้า ๓๓๔ ข้างแก่โรงพยาบาลของรัฐทั่วประเทศ^{๑๓๐}P

เนื่องจากจำนวนผู้เข้ารับบริการ รวมถึงจำนวนผู้ประสพภัยจากทุนระเบิดเพิ่มมากขึ้น ทางศูนย์สิรินธรฯ

^{๑๒๙} การสัมภาษณ์ สุทธิดา จุฑามาส,

หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาอาชีพคนพิการ, สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ, กรุงเทพฯ, ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๙; การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ จินตนา สารพันธ์ุ, นักสังคมสงเคราะห์ ๘ ว, สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ, กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๙.

^{๑๓๐} การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ นายแพทย์ปิยวิทย์ สรไชยเมธา, ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ, นนทบุรี, ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๙; การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ สุพัตรา ยิ่งเมืองมาร, หัวหน้างานสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ, ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ, นนทบุรี, ๒ มิถุนายน ๒๕๔๙.

รายงานสถานการณ์ทุ่นระเบิดในประเทศไทยประจำปี

๒๕๔๙

๕๙

จึงเสนอของบประมาณและกำลังคนเพิ่มจากทางภาครัฐ P^{๑๓๑}P
ในปี ๒๕๔๙ ศูนย์สิทธิมนุษยชน

จัดบริการรถบริการแขน-ขาเทียมเคลื่อนที่ออกให้บริการในพื้นที่
ที่ห่างไกล นับถึงเดือนเมษายน ได้ออกให้บริการทั้งหมด ๔ ครั้ง

ซึ่งรถบริการเคลื่อนที่นี้ได้รับการออกแบบและติดตั้งเครื่องจักรที่
ใช้สำหรับผลิตกายอุปกรณ์เทียม

โดยได้รับการสนับสนุนจากองค์การแมลทีสเซอร์
ประเทศเยอรมนี P^{๑๓๒}P

มูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

จัดหน่วยขาเทียมเคลื่อนที่ออกให้บริการอุปกรณ์เสริมเทียมแก่ผู้พิ
การในเขตพื้นที่ห่างไกลอย่างต่อเนื่อง

และขยายพื้นที่ดำเนินงานไปยังประเทศมาเลเซียและลาว ในปี
๒๕๔๘ มูลนิธิฯ มอบขาเทียมจำนวน ๑,๓๒๒ ข้างแก่ผู้พิการ
๑,๐๐๒ ราย

โดยในจำนวนนี้เป็นผู้รอดชีวิตจากภัยทุ่นระเบิดจำนวน ๑๖๙ ราย
(ชาวไทย ๔๘ ราย, ชาวลาว ๑๒๐ ราย และชาวมลายูหนึ่งราย)
แต่ไม่สามารถระบุจำนวนผู้รอดชีวิตจากภัยทุ่นระเบิดรายใหม่ที่

^{๑๓๑} ข้อมูลตอบแบบสอบถาม Landmine Monitor โดย

นายแพทย์ปิยวิทย์ สรไชยเมธา, ศูนย์สิทธิมนุษยชน

เพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ, นนทบุรี, ๒๕ กุมภาพันธ์
๒๕๔๙; การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ นายแพทย์ปิยวิทย์ สรไชยเมธา,
ศูนย์สิทธิมนุษยชนเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ, นนทบุรี, ๑๖
มีนาคม ๒๕๔๙; ดู Landmine Monitor Report ๒๐๐๔, หน้า ๘๑๖.

^{๑๓๒} “รถโมบายแขน-ขาเทียม บริการเคลื่อนที่คนพิการ,” เข้าถึงได้จาก
Hwww.matichon.co.th,

๒๐ เมษายน ๒๕๔๙.

ข้ามารับบริการในปี ๒๕๔๘ ได้ P^{๑๓๓}P

มูลนิธิพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ
โดยการสนับสนุนของประเทศแคนาดาและสำนักงานกองทุนสนับ
บสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

ดำเนินโครงการฟื้นฟูสมรรถภาพและดูแลสุขภาพสำหรับเหยื่อภ
ยทุนระเบิด มูลนิธิฯ จัดตั้งศูนย์ฯ เทียมขึ้น ๒ แห่ง คือ
ที่ตำบลท่าข้าม อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว
และที่ตำบลโดมประดิษฐ์ อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี
โดยมีผู้รอดชีวิตจากภัยทุนระเบิดจำนวน ๕ คน
จากแต่ละจังหวัดเข้ารับการอบรมการผลิตฯ เทียมและกายอุปกรณ์

ผู้เข้ารับการอบรมยังได้รับการสนับสนุนทางเทคนิคจากมูลนิธิฯ
เทียมฯ

เพื่อให้สามารถผลิตและซ่อมแซมฯ เทียมได้ในพื้นที่ของตนเอง
ศูนย์ฯ เทียมฯ

ทั้งสองแห่งถูกการถ่ายโอนงานไปอยู่ในความดูแลของหน่วยงาน
ท้องถิ่นตั้งแต่กลางปี ๒๕๔๘ ศูนย์ฯ เทียมฯ

ให้บริการโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายแก่ผู้รอดชีวิตจากภัยทุนระเบิดทั้งช
าวไทยและชาวกัมพูชาที่อาศัยอยู่ตามแนวชายแดน ในปี ๒๕๔๘
ศูนย์ฯ เทียมฯ

ในจังหวัดอุบลราชธานีผลิตหรือซ่อมแซมฯ เทียมให้แก่ผู้พิการ
๗๐ ราย และช่วงต้นปี ๒๕๔๙ จนถึงเดือนมีนาคมอีก ๑๔ ราย
ผู้พิการส่วนใหญ่เป็นผู้ได้รับบาดเจ็บจากภัยทุนระเบิด ในปี
๒๕๔๘ ศูนย์ฯ เทียมฯ

ในจังหวัดสระแก้วผลิตและแจกจ่ายฯ เทียมจำนวน ๑๑๒ ข้าง

^{๑๓๓} การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ อมราวดี หนูใจ, เจ้าหน้าที่ธุรการ,
มูลนิธิฯ เทียมฯ, เชียงใหม่, ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๙ และ ๑๙ พฤษภาคม
๒๕๔๙.

โดย ๑๐๐ ช่างให้แก่ผู้รอดชีวิตจากภัยทุ่นระเบิดP^{๑๓๔}P

ในปี ๒๕๔๘ มูลนิธิมหาวชิราลงกรณ์
โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า กรุงเทพมหานคร
แจกจ่ายยาเทียมและไม้ค้ำยันอย่างละ ๖
ช่างแก่ผู้รอดชีวิตจากภัยทุ่นระเบิดรายใหม่ในประเทศไทย
ซึ่งผู้ได้รับบาดเจ็บทั้งหมดเป็นเจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจ

โดยโรงพยาบาลให้การสนับสนุนค่าเดินทางแก่ครอบครัวของผู้
รอดชีวิตจากภัยทุ่นระเบิด จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน
และประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ รวมถึง มูลนิธิสายใจไทย
กระทรวงยุติธรรม
และกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
เพื่อที่จะสร้างความตระหนักถึงสิทธิของผู้รอดชีวิตจากภัยทุ่นระเบิด
ภายใต้กฎหมายไทยP^{๑๓๕}P

ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๔๗ ถึง เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๙
องค์การเฮนดีแคป อินเตอร์เนชั่นแนล โครงการในประเทศไทย
ดำเนินโครงการการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้พิการโดยชุมชน
(โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กพิการโดยชุมชนในเขตชายแดน
จังหวัดศรีสะเกษ

และอุบลราชธานี) เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้พิการ
รวมถึงผู้รอดชีวิตจากภัยทุ่นระเบิด ระหว่างดำเนินโครงการ
มีการจัดฝึกอบรมซ่อมแซมขาเทียมและกายอุปกรณ์ให้แก่ผู้รอดชีวิต

^{๑๓๔} ข้อมูลตอบแบบสอบถาม Landmine Monitor โดย ธนากร
เอกธาดานนท์, มูลนิธิพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ, กรุงเทพฯ, ๑๖ มีนาคม
๒๕๔๙; จดหมายอิเล็กทรอนิกส์จาก ศศิรา ชนเห็นชอบ, องค์การเฮนดีแคป
อินเตอร์เนชั่นแนล โครงการในประเทศไทย, ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๙.

^{๑๓๕} ข้อมูลตอบแบบสอบถาม Landmine Monitor โดย พันโทหญิง
วันเพ็ญ พรหมณะนันท์, โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า, กรุงเทพฯ, ๑๔
มีนาคม ๒๕๔๙.

๖๒ รายงานสถานการณ์ทุ่นระเบิดในประเทศไทยประจำปี ๒๕๔๙

จากภัยทุ่นระเบิดและมีการจัดตั้งศูนย์ซ่อมฯ ขึ้นจำนวน ๑ แห่งในแต่ละจังหวัด องค์การฯ ให้การสนับสนุนโครงการฝึกอบรมอาชีพสำหรับผู้พิการและผู้ปกครองเด็กพิการจำนวน ๑๙ โครงการ ซึ่งเป็นโครงการของผู้รอดชีวิตจากภัยทุ่นระเบิด ๙ โครงการ นอกจากนี้ องค์การฯ ได้ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มช่วยเหลือตนเองจำนวน ๒๕ กลุ่มในพื้นที่ทั้ง ๒ จังหวัด โดยมี ๑๒ กลุ่มที่มีผู้รอดชีวิตจากภัยทุ่นระเบิดร่วมเป็นสมาชิก องค์การฯ มีโครงการให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มช่วยเหลือตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี ๒๕๔๙^{๑๓๖}P

ในปี ๒๕๔๘ สมาคมคนพิการทางการเคลื่อนไหวสากล แจกจ่ายเก้าอี้ล้อเข็น จำนวน ๖๙ คัน ไม้ค้ำยันจำนวน ๑๐๐ ข้าง และเครื่องช่วยพยุงแขนขาจำนวน ๒ ชุดแก่ผู้รอดชีวิตจากภัยทุ่นระเบิด นอกจากนี้ สมาคมฯ ได้จัดสัมมนาให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำแก่ผู้รอดชีวิตจากภัยทุ่นระเบิดในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน ๔๐-๕๐ รายให้ทุนสนับสนุนกิจกรรมกีฬาในจังหวัดปราจีนบุรีและปทุมธานี ซึ่งนักกีฬาร้อยละ ๓๐ เป็นผู้รอดชีวิตจากภัยทุ่นระเบิด

และสนับสนุนทุนการศึกษาอย่างต่อเนื่องแก่บุตรธิดาของผู้รอดชีวิตจากภัยทุ่นระเบิดอีก ๒ ราย^{๑๓๗}P

สำนักงานคาทอลิกสงเคราะห์ผู้ประสบภัยและลี้ภัย

^{๑๓๖} ข้อมูลตอบแบบสอบถาม Landmine Monitor โดย จารุวรรณ ทิวะศิริ, องค์การแฮนด์แคป อินเตอร์เนชันแนล โครงการในประเทศไทย, ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙.

^{๑๓๗} ข้อมูลตอบแบบสอบถาม Landmine Monitor โดย พันตรีศิริชัย ทรัพย์ศิริ, นายกสมาคม, สมาคมคนพิการทางการเคลื่อนไหวสากล, ปทุมธานี, ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙; การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ พันตรีศิริชัย ทรัพย์ศิริ, สมาคมคนพิการทางการเคลื่อนไหวสากล, ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๙.

(COERR)

ให้การสนับสนุนบรรดาของผู้รอดชีวิตจากภัยทุระเบิดในจังหวัดสระแก้ว โดยจัดหาทุนการศึกษา เครื่องแบบนักเรียน อุปกรณ์เครื่องเขียน รวมทั้งของใช้อื่นๆ ในปี ๒๕๔๘ มีบรรดาของผู้รอดชีวิตจากภัยทุระเบิดจำนวน ๔๖๔ ราย ได้รับการช่วยเหลือP^{๑๓๘}P

สโมสโรชโรพทิมิสท์ อินเตอร์เนชั่นแนลดูสิตแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นองค์การช่วยเหลือสตรีมอบทุนการศึกษาแก่ธิดาของผู้รอดชีวิตจากภัยทุระเบิดในจังหวัดสุรินทร์และสระแก้ว

ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจำนวน ๘ คนP^{๑๓๙}P

บริการสำหรับผู้ลี้ภัยชาวพม่า

ผู้รอดชีวิตจากภัยทุระเบิดจากพม่าที่แสวงหาความช่วยเหลือจากไทยได้รับบริการทางการแพทย์จากโรงพยาบาลในค่ายผู้ลี้ภัยและโรงพยาบาลประจำอำเภอของรัฐบาลที่อยู่ติดชายแดนไทย-พม่า ซึ่งได้แก่ โรงพยาบาลในจังหวัดตาก เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน กาญจนบุรี และราชบุรี นอกจากนี้คลินิกแม่ตาว ในอำเภอแม่สอด (จังหวัดตาก) องค์การหมอไร้พรมแดน (Médecins Sans Frontières) อินเตอร์เนชั่นแนล เรสคิว คอมมิตตี (International Rescue Committee :IRC) อเมริกัน เรฟิวจี คอมมิตตี (American Refugee Committee: ARC) เอด

^{๑๓๘} การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ จรัสกร หมั่นคติธรรม, ผู้จัดการแผนกปฏิบัติการ, สำนักงานคานทอลิกสงเคราะห์ผู้ประสบภัยและลี้ภัย, ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๙.

^{๑๓๙} จดหมายอิเล็กทรอนิกส์จาก เสริมสิริ อิงคะวานิช, คณะทำงานไทยรณรงค์เพื่อยุติทุระเบิด / องค์การเยลลูิตสงเคราะห์ผู้ลี้ภัย, กรุงเทพฯ, ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙.

๖๔ รายงานสถานการณ์ที่นาระเบิดในประเทศไทยประจำปี ๒๕๔๙

เมดิเคล อินเตอร์เนชันแนล (Aide Medicale International :AMI) และ แมลทีสเซอร์ เยอรมนี (Malteser Germany) ต่างก็ให้บริการส่งต่อทางการแพทย์ฉุกเฉินในประเทศไทยแก่ผู้ได้รับบาดเจ็บและรอดชีวิตจากภัยสงครามที่ข้ามแดนมา นอกจากนี้ยังมีบริการขาเทียมและการฟื้นฟูสมรรถภาพที่แผนกขาเทียม คลินิกแม่ตา เช่นเดียวกัน ในค่ายผู้ลี้ภัยมีบริการขาเทียมที่ศูนย์ขาเทียมและกายอุปกรณ์ ซึ่งดำเนินงานโดยองค์การเฮนดิแคป อินเตอร์เนชันแนล ด้วย

ในปี ๒๕๔๘

คลินิกแม่ตาให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับบาดเจ็บจากที่นาระเบิดจำนวน ๑๔ คน โดยทั้ง ๑๔

คนถูกส่งไปรักษาที่โรงพยาบาลของรัฐในอำเภอแม่สอด

ระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนเมษายน ๒๕๔๙

มีผู้รอดชีวิตจากภัยที่นาระเบิดรายใหม่ข้ามแดนมารับการรักษาจำนวนห้าราย โดยสี่รายถูกส่งต่อไปยังโรงพยาบาลแม่สอด ในปี ๒๕๔๙

แผนกขาเทียมของคลินิกแม่ตาให้บริการขาเทียมแก่ผู้พิการ ๑๖๒ คน ในจำนวนนี้เป็นผู้รอดชีวิตจากภัยที่นาระเบิด ๑๕๓ คน

คลินิกจัดอบรมเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือทางการแพทย์ (medics) ชุดใหม่ทุกๆปี

เพื่อที่ให้ความช่วยเหลือคนในแถบชายแดน ช่วงต้นปี ๒๕๔๘ มีผู้เข้าอบรมการผลิตขาเทียมหกคน

ในจำนวนนี้เป็นผู้รอดชีวิตจากภัยที่นาระเบิดจากแนวร่วมปลดแอกประชาชนและเชื้อชาติะเรนนิ (Karenni Peoples National Liberation Front) สองคน

จากกรมสุขภาพและการสงเคราะห์พม่า (Burmese Health and Welfare Department) หนึ่งคน

และจากสมาคมสงเคราะห์ผู้พิการกะเหรี่ยง (Karen Handicap Welfare Association) หนึ่งคน ในปี ๒๕๔๘

คลินิกแม่ตาให้การอบรมเรื่องการแพทย์ขั้นพื้นฐานแก่ผู้เข้าอบรม

ตามรูปแบบการรายงานของ Landmine

รายงานสถานการณ์ทุนระเบิดในประเทศไทยประจำปี

๒๕๔๙

๖๕

ม ๔๕ คน และให้การอบรมแก่พยาบาล ๔๐ คน ผู้เข้ารับการอบรมเหล่านี้มาจากค่ายผู้ลี้ภัยและหน่วยพยาบาลเคลื่อนที่ (Backpack health worker) แผนกขาเทียมของคลินิกได้รับทุนสนับสนุนจากองค์การเฮลท์ วิธเอาท์ ฟรอนเทียร์ส (Help Without Frontiers) สำหรับวัสดุอุปกรณ์ผลิตขาเทียมและเครื่องมือผ่าตัด ขณะเดียวกัน องค์การเคลียร์ แพธ อินเตอร์เนชันแนล (Clear Path International)

ให้การสนับสนุนการฝึกอบรมผลิตขาเทียม และหน่วยบริการขาเทียมเคลื่อนที่P^{๑๔๐}P หน่วยบริการขาเทียมเคลื่อนที่เริ่มดำเนินงานในช่วงกลางปี ๒๕๔๘

ผ่านทางโครงการความร่วมมือของแผนกขาเทียมคลินิกแม่ตาว และสมาคมสงเคราะห์ผู้พิการกะเหรี่ยง ในช่วงเดือนมิถุนายน ๒๕๔๘ ถึงมีนาคม ๒๕๔๙ โครงการความร่วมมือนี้ผลิตและแจกจ่ายขาเทียมใหม่จำนวนประมาณ ๘๐ ข้างP^{๑๔๐}P

ในปี ๒๕๔๘ โครงการชายแดนไทย-พม่า ขององค์การเฮนติแคป อินเตอร์เนชันแนล โครงการในประเทศไทย ให้ความช่วยเหลือผู้พลัดถิ่นจำนวนทั้งสิ้น ๓,๕๐๗ คน

^{๑๔๐} การสัมภาษณ์ ดร.ชินเรีย เมือง, ผู้อำนวยการ, และการสัมภาษณ์ผู้จัดการแผนกขาเทียมและออร์โธดิกส์ คลินิกแม่ตาว, จังหวัดตาก, ๘ มีนาคม ๒๕๔๙, จดหมายอิเล็กทรอนิกส์จากสมศักดิ์ ธนบริคนธ์, ผู้ประสานงานภาคสนาม, อินเตอร์เนชันแนล เรสคิว คอมมิิตตี (IRC), แมंसอด, ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๙, จดหมายอิเล็กทรอนิกส์จากอิมเบอร์ต แม็ตตี, ประธานคณะกรรมการ, องค์การเคลียร์ แพธ อินเตอร์เนชันแนล (CPI), ซีแอตเติล, ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๙.

^{๑๔๑} จดหมายอิเล็กทรอนิกส์จาก อิมเบอร์ต แม็ตตี, CPI, ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๙.

ตามรูปแบบการรายงานของ Landmine

ผ่านกิจกรรมด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ

ในจำนวนผู้รอดชีวิตจากภัยทุระเบิดในค่ายผู้ลี้ภัยแปดแห่งตามแนวชายแดนไทย-พม่า ทั้งหมด ๖๑๗ คนนี้ ผู้รอดชีวิตฯ ๕๒๓ คน ลงทะเบียนในฐานะข้อมูลขององค์การฯ ในปี ๒๕๔๘ ศูนย์ฯ เติมขององค์การฯ ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รอดชีวิตจากภัยทุระเบิดและผู้พิการอื่นๆ จำนวน ๑๙๕ คน นับแต่เดือนมกราคม ถึงกุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ มีผู้ได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพจำนวน ๑,๔๙๙ คน ผู้ได้รับฯ เติมและอุปกรณ์ช่วยเหลืออย่างง่าย ๓๐๒ คน ซึ่งในจำนวนนี้

มีทั้งผู้ได้รับบาดเจ็บจากภัยทุระเบิดและผู้พิการทางการเคลื่อนไหว ในช่วงเวลาเดียวกัน องค์การฯ แจกจ่ายอุปกรณ์ช่วยเหลือจำนวน ๕๒ ชิ้น ไม้ค้ำยันจำนวนเก้าอี้ข้างเก้าอี้รถเข็นหกคันและอุปกรณ์อื่นๆ ๓๗ ชิ้น^{๑๔๒}P

ในปี ๒๕๔๘ โรงพยาบาลแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตากให้ความช่วยเหลือผู้รอดชีวิตจากภัยทุระเบิดจำนวน ๒๖ คน (ชาวไทยสามคน ชาวพม่า ๑๒ คน และชาวกะเหรี่ยง ๑๑ คน) ในปี ๒๕๔๘ ทางโรงพยาบาลฯ ให้บริการผลิตหรือซ่อมแซมฯ เติมแก่คนไข้จำนวน ๑๑๓ คน (เป็นผู้รอดชีวิตจากภัยทุระเบิด ๑๙ คน) โรงพยาบาลแจกจ่ายไม้ค้ำยัน ๕๐ ข้าง อุปกรณ์ช่วยเหลือ ๒๒ อัน และเก้าอี้รถเข็นสามคัน ในจำนวนผู้ได้รับบริการจากโรงพยาบาลมีชาวพม่าสองคน และกะเหรี่ยงสองคน^{๑๔๓}P

^{๑๔๒} องค์การแฮนดิแคป อินเตอร์เนชั่นแนล, “รายงานประจำปีเดือน,” กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙, หน้า ๓-๗; จดหมายอิเล็กทรอนิกส์จาก พอล สจวร์ต ย็อน, องค์การแฮนดิแคป อินเตอร์เนชั่นแนล โครงการในประเทศไทย, ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๙.

^{๑๔๓} การสัมภาษณ์การสัมภาษณ์บังอร จันทรยะคาร, อดัม สิทธิกายและอำภา เจริญวิไล, โรงพยาบาลแม่สอด, จังหวัดตาก, ๗ มีนาคม ๒๕๔๙;

รายงานสถานการณ์ทุนระเบิดในประเทศไทยประจำปี

๒๕๔๙

๖๗

สมาคมสงเคราะห์ผู้พิการกะเหรี่ยง (Karen Handicap Welfare Association) ก่อตั้งบ้านพักพิงสำหรับผู้พิการ เรียกว่า แคร่ วิลล่า (Care Villa) ในค่ายผู้อพยพแม่หละ ในปี ๒๕๔๘ มีผู้อาศัยอยู่ ๑๕ คน ซึ่งในจำนวนนี้ ๑๒ คนเป็นผู้รอดชีวิตจากภัยทุระเบิด แคร่ วิลล่า จัดอบรมอาชีพการซ่อมแซมวิทยุ การดำรงชีวิต และงานฝีมือ ดนตรีและภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สอง แก่ผู้พักอาศัย เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการดำรงชีวิต TP^{๑๔๔}PT ร้อยละ ๑๐ ของหัวหน้าส่วนในค่ายผู้อพยพเป็นผู้พิการ และร้อยละ ๘๐ ถึง ๙๐ เป็นผู้รอดชีวิตจากภัยทุระเบิด TP^{๑๔๔}PT แคร่ วิลล่าได้รับงบประมาณดำเนินงานจำนวนไม่มากนัก รวมถึงทุนสำหรับเครื่องมือตรวจวัดเพื่อจัดทำขาเทียมสำหรับหน่วยพยาบาลเคลื่อนที่ด้วยจากองค์การเคลียร์ แพธ อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล (Clear Path International)^{๑๔๖}

ที่ตำบลเปียงหลวง

ในฝั่งไทย

ซึ่งสามารถมองเห็นได้จากฝั่งชายแดนพม่า คณะกรรมการสุขภาพรัฐฉาน (Shan Health Committee) ยังคงดำเนินงานคลินิกย่อยเพื่อการรักษาผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากทุระเบิดโดยเฉพาะ สองแห่งในอำเภอฝาง อย่างไรก็ตาม ผู้ประสบภัยรายใหม่ในระยะหลังได้รับการส่งต่อไปยังโรงพยาบาลในจังหวัดเชียงราย แม่ฮ่องสอน และตำบลเปียงหลวง มีการคาดการณ์ว่าผู้รอดชีวิตจากภัยทุระเบิดในรัฐฉานมีประมา

“รายงานจำนวนผู้ป่วยที่บาดเจ็บจากสถานการณ์ชายแดน จังหวัดตาก ปี ๒๕๔๘,” โรงพยาบาลแม่สอด, จังหวัดตาก, ได้รับวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๔๙.

^{๑๔๔} การสัมภาษณ์ ซอว์ มอร์ดีชัย, แคร่ วิลล่า,

พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละ, จังหวัดตาก, ๗ มีนาคม ๒๕๔๙.

^{๑๔๕} การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย,

พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านแม่หละ, ๗ มีนาคม ๒๕๔๙.

^{๑๔๖} จดหมายอิเล็กทรอนิกส์จาก อิมเบอร์ต แม็ตตี, CPI, ๑ พฤษภาคม

๒๕๔๙.

๖๘ รายงานสถานการณ์ทุ่นระเบิดในประเทศไทยประจำปี ๒๕๔๙

ณ ๕๐๐ คนTP^{๑๔๗}PT
คลินิกขาเทียมสองแห่งนี้ดำเนินงานโดยช่างกายอุปกรณ์สองคน
ซึ่งเป็นผู้รอดชีวิตจากภัยทุ่นระเบิดที่ได้รับการอบรมจากคลินิกแม่
ดาวในอำเภอแม่สอด ในปี ๒๕๔๘
ทั้งสองคนได้ให้การช่วยเหลือคนไข้ ๓๔ คนTP^{๑๔๘}PT
การฝึกอบรมที่ช่างกายอุปกรณ์ทั้งสองคนได้รับนี้สนับสนุนเงินทุน
โดยองค์การเคลียร์ แพรธ อินเตอร์เนชั่นแนล
ซึ่งให้การสนับสนุนอุปกรณ์ต่างๆ
รวมทั้งเงินทุนในการดำเนินงานเบื้องต้นแก่คลินิกด้วยTP^{๑๔๙}PT

โรงพยาบาลศรีสังวาลย์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน
ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รอดชีวิตจากภัยทุ่นระเบิด ๘ ราย
ทั้งหมดข้ามแดนมาจากประเทศพม่าP^{๑๕๐}P

ในปี ๒๕๔๘ แมลทีสเซอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล เยอรมนี
ซึ่งทำงานด้านการบรรเทาภาวะฉุกเฉิน สาธารณสุข
และการดูแลขั้นมูลฐานในครัวเรือน
จ้างงานผู้รอดชีวิตจากภัยทุ่นระเบิดให้ทำงานกับองค์กรP^{๑๕๑}P

โครงการ War Wounded

^{๑๔๗} การสัมภาษณ์คณะกรรมการสุขภาพรัฐฉาน (Shan Health Committee), เชียงใหม่, ๑๒ มกราคม ๒๕๔๙.

^{๑๔๘} การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของคลินิกขาเทียม, เปียงหลวง, ๑๒ มกราคม ๒๕๔๙.

^{๑๔๙} อีเมลจากอิมเบอร์ต แม็ตตี, CPI, ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๙; CPI, “Assisting Refugee Landmine survivors on the Thai-Burma Border,” www.cpi.org, เข้าถึงเมื่อ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๙.

^{๑๕๐} ข้อมูลตอบแบบสอบถาม Landmine Monitor โดย สุมเมธ นภาเวชกุล, ช่างกายอุปกรณ์, โรงพยาบาลศรีสังวาลย์, จังหวัดแม่ฮ่องสอน, ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๙.

^{๑๕๑} ข้อมูลตอบแบบสอบถาม Landmine Monitor โดย ดร. ชาร์ลีสตต์ อเดมซิค, ผู้ประสานงานด้านสุขภาพ, MI, แม่สะเรียง, ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙.

ตามรูปแบบการรายงานของ Landmine

รายงานสถานการณ์ทุ่นระเบิดในประเทศไทยประจำปี

๒๕๔๙

๖๙

ของคณะกรรมการกาชาดสากลให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับบาดเจ็บจากความขัดแย้ง โดยรับคนไข้ ๘๘ รายจากประเทศพม่ามารับการรักษาทางการแพทย์ในโรงพยาบาลในประเทศไทย ในจำนวนนี้ มีคนไข้เป็นผู้ได้รับบาดเจ็บจากทุ่นระเบิดจำนวน ๖๐ คน โดยจำนวน ๘๔ คน เป็นชาย โครงการของคณะกรรมการกาชาดสากลให้ความช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาเบื้องต้นในโรงพยาบาล จากนั้นจะส่งต่อคนไข้ไปยังองค์กรภาคีซึ่งจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการส่งต่อและการพบแพทย์ตามนัดหลังจากออกจากโรงพยาบาลต่อไปTP^{๑๔๒}PT

องค์กรที่สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการตรวจตามแพทย์นัดหรือการดูแลหลังการตัดขา ได้แก่ นอร์วีเจียน เชิร์ช เอ็ด (Norwegian Church Aid), เบอร์มา รีลิว เซ็นเตอร์ (Burma Relief Center) และ อินเตอร์-เชิร์ช ออร์แกนไนเซชัน ฟอว์ ดีเวลลอปเม้นต์ โคออร์เปอเรชัน (Inter-Church Organization for Development Cooperation) (เนเธอร์แลนด์)^{๑๔๓}

องค์การเยสุอิตสงเคราะห์ผู้ลี้ภัย (JRS) มีบทบาทในการประสานงานเพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้รอดชีวิตจากทุ่นระเบิดในการประชุมต่างๆ ครั้งที่เกี่ยวข้องกับทุ่นระเบิดในประเทศไทยในปี ๒๕๔๘ และยังคงสนับสนุนการทำงานของคณะทำงานไทยรณรงค์เพื่อยุติกับระเบิดอย่างต่อเนื่องด้วยการจัดผู้ช่วยผู้ประสานงานคณะทำงาน

^{๑๔๒} จดหมายตอบการขอข้อมูลของ Landmine Monitor.

ผู้แทนองค์การกาชาดสากลประจำภูมิภาค ที่กรุงเทพฯ, ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๙.

^{๑๔๓} จดหมายอิเล็กทรอนิกส์จาก สมศักดิ์ ธนบริคณห์, IRC, แม่สอด, ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๙.

นไทยรณรงค์เพื่อยุติทุ่นระเบิด ซึ่งทำงานเต็มเวลาTP^{๑๕๔}PT ในปี ๒๕๔๘ องค์การเยสุอิตฯ บริจาคผ้าห่มจำนวน ๕๐ ผืน แก่ผู้รอดชีวิตจากภัยทุ่นระเบิด ผู้พิการ และผู้สูงอายุในอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้วTP^{๑๕๔}PT

ทีมเจ้าหน้าที่หน่วยพยาบาลเคลื่อนที่อิสระจากฝั่งไทยเข้าไปให้ความช่วยเหลือทางการแพทย์ในพื้นที่ซึ่งควบคุมโดยกองกำลังติดอาวุธ ได้แก่ บริเวณ รัฐพม่า-ม้ง รัฐกะเหรี่ยง รัฐกะเรนนิ และรัฐฉาน

เพื่อให้ความรู้เรื่องการสาธารณสุขและการดูแลสุขภาพ รวมถึง การตัดขาสำหรับผู้ได้รับบาดเจ็บจากทุ่นระเบิดTP^{๑๕๖}PT เจ้าหน้าที่บางคน ได้รับการฝึกอบรมจากอินเตอร์เนชั่นแนล เรสคิว คอมมิตตี (International Rescue Committee: IRC)^{๑๕๗} นับถึงเมษายน ๒๕๔๙ เจ้าหน้าที่หกคนจากทั้งหมด ๑๒๐ คน ที่ทำงานอยู่ในหน่วยพยาบาลเคลื่อนที่เสียชีวิตขณะปฏิบัติงานTP^{๑๕๘}PT

นโยบายและการปฏิบัติด้านคนพิการ

^{๑๕๔} การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ เสริมศิริ อิงควนิช, คณะทำงานไทยรณรงค์เพื่อยุติทุ่นระเบิด /องค์การเยสุอิตสงเคราะห์ผู้ลี้ภัย, กรุงเทพฯ, ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๙.

^{๑๕๕} จดหมายอิเล็กทรอนิกส์จาก เสริมศิริ อิงควนิช, คณะทำงานไทยรณรงค์เพื่อยุติทุ่นระเบิด/องค์การเยสุอิตสงเคราะห์ผู้ลี้ภัย, กรุงเทพฯ, ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙.

^{๑๕๖} ดู Landmine Monitor Report 2005, หน้า ๖๘๖.

^{๑๕๗} การสัมภาษณ์แพทย์หญิง ชินเธีย เมื่อง และการสัมภาษณ์ผู้จัดการแผนกกายอุปกรณ์เสริม/เทียม, แม่ตาวคลินิก, จังหวัดตาก, ๘ มีนาคม ๒๕๔๙; จดหมายอิเล็กทรอนิกส์จากสมศักดิ์ ธนบริดณห์, IRC, ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๙.

^{๑๕๘} “Hopkins intercedes in Burmese fight for health,” จดหมายข่าวจอห์นส ฮอปกินส์ (วอชิงตัน), ๗ เมษายน ๒๕๔๙.

ตามรูปแบบการรายงานของ Landmine

ประเทศไทยมีกฎหมายและนโยบายเพื่อปกป้องสิทธิและศักดิ์ศรีคนพิการ
หน่วยงานหลักที่ได้รับมอบหมายให้ส่งเสริมประโยชน์ต่างๆ
ของคนพิการ ๓ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงสาธารณสุข
และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบงานเกี่ยวกับความพิการโดยตรงผ่านทางสำ
นักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ TP^{๑๔๙}PT ในปี ๒๕๔๘
คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้พิการแต่งตั้งคณะกรรมการ
๑๖ คณะ เพื่อทบทวนหรือตัดสินใจเรื่องต่างๆ
ที่คณะกรรมการมอบหมาย TP^{๑๖๐}PT

ผู้พิการที่จดทะเบียนกับรัฐจะได้รับบริการทางการแพทย์
เก้าอี้รถเข็น และไม้ค้ำยันโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

ในปี

๒๕๔๘

กระทรวงการต่างประเทศส่งหนังสือถึงสภาพัฒนาการสังคมและ
เศรษฐกิจแห่งชาติเพื่อขอให้
รวมเรื่องทุ่นระเบิดเข้าไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่ง
ชาติ ฉบับที่ ๑๐ ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ถึง ๒๕๕๔
คณะกรรมการร่างแนวทางสำหรับแผนฯ ฉบับที่ ๑๐
สำหรับแผนงานด้านความพิการ
กระทรวงมหาดไทยประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับใหม่เรียกว่า
กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการ

^{๑๔๙} ดู *Landmine Monitor Report 2004*, หน้า ๘๑๖ - ๘๑๗;
“Current Situation of Persons with Disabilities,”
www.apcdproject.org, เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๙.

^{๑๖๐} ข้อมูลจาก อับดุลทิพย์ เพชรชู, นักพัฒนาสังคม, และ บารมี
รังสิพราหมณกุล, หัวหน้างานนโยบายและแผน,
สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ (สทก.), กรุงเทพฯ, ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๙.

๗๒ รายงานสถานการณ์ทุ่นระเบิดในประเทศไทยประจำปี ๒๕๔๙

ารหรือทพพลภาพและคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘TP^{๑๖๑}PT

ในปี ๒๕๔๘ กฎหมายเข้มงวดยิ่งขึ้น
โดยมีการกำหนดให้องค์กรธุรกิจหรือองค์กรใดๆ
ที่ไม่จ้างงานคนพิการตามกฎหมายต้องจ่ายค่าปรับTP^{๑๖๒}PT

องค์กรคนพิการในประเทศไทยดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในกา
ารสร้างความตระหนักเรื่องสิทธิและความต้องการของผู้พิการ
ตลอดจนผลักดันการดำเนินงานของรัฐบาลTP^{๑๖๓}PT ตลอดปี
๒๕๔๘ และ ๒๕๔๙
มีกิจกรรมจำนวนมากจัดขึ้นโดยหรือเพื่อผู้พิการ
สมาคมผู้พิการทางการเคลื่อนไหวสากลเข้าเป็นสมาชิกของคณะ
ทำงานไทยรณรงค์เพื่อยุติทุ่นระเบิดในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๘

P^{๑๖๑}Pกระทรวงมหาดไทย, “Thailand Launched the Ministerial
Regulations on Accessibility, Bangkok, Thailand,” ๑ กันยายน
๒๕๔๙ เข้าถึงได้จาก

<http://www.apcdproject.org/news/index.php?type=News&year=2005&month=September..>

^{๑๖๒} ถ้อยแถลงของประเทศไทย, การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาฯ ครั้งที่
๖, กรุงเทพฯกรีป, ๑ ธันวาคม ๒๕๔๘.

^{๑๖๓} ดู Landmine Monitor Report 2005, หน้า ๕๗๕ - ๕๗๖.

